

แนวทางการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนำ

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ดำเนินงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๕-๓๖ เพื่อเป็นกรอบชี้แนะและแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ส่วนราชการ ธุรกิจเอกชน ประชาชน และทุกภาคีการพัฒนาในระยะ ๕ ปีข้างหน้า อีกทั้งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

กระบวนการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ที่ผ่านมา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และได้มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ รวมถึงต้องมีการถ่ายทอดแนวทางการนำกลยุทธ์ แนวทางการปฏิบัติ และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกภาคส่วน ทั้งในระดับส่วนกลาง จำนวน ๑ ครั้ง ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น จำนวน ๑๘ ครั้ง (๑๘ กลุ่มจังหวัด) ได้นำไปจัดทำเป็นแผนงาน/โครงการเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่กรณีศึกษา จำนวน ๒ พื้นที่ ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปจัดทำแผนงาน/โครงการ สำหรับใช้เป็นตัวอย่างการดำเนินงานแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ที่สอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเห็นผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแนวทางการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ นี้ จะช่วยให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สามารถจัดทำแผนงานโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลทำให้ประเทศไทยมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืนต่อไป

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กันยายน ๒๕๖๐

สารบัญ

คำนำ.....	
สารบัญ	
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
บทที่ ๒ สรุปสาระสำคัญของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔.....	๓
๒.๑ สาระสำคัญของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔.....	๓
๒.๒ ความเชื่อมโยงของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมกับนโยบายและแผนอื่นๆ.....	๑๒
บทที่ ๓ แนวทางการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ.....	๑๕
๓.๑ หลักคิดการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔.....	๑๕
๓.๒ ขั้นตอนการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ.....	๑๗
บทที่ ๔ ตัวอย่างการจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรม	
ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔.....	๒๓
ตัวอย่างที่ ๑ แผนงานแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน.....	๒๔
ตัวอย่างที่ ๒ แผนงานจัดการทรัพยากรน้ำ คุณภาพน้ำ และปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้ง.....	๓๙
ตัวอย่างที่ ๓ แผนงานการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน.....	๕๓
ตัวอย่างที่ ๔ แผนงานการส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน.....	๖๕
บรรณานุกรม.....	๗๗

สารบัญตาราง

ตารางที่ ๒-๑ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงาน.....	๔
ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔	
ตารางที่ ๒-๒ แผนงาน และแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์และกลยุทธ์.....	๖
ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔	
ตารางที่ ๓-๑ สารสำคัญของแผนงาน/โครงการที่จะดำเนินการ.....	๒๐
ตารางที่ ๓-๒ องค์ประกอบของการจัดทำโครงการ.....	๒๑

สารบัญรูป

รูปที่ ๒-๑ ความเชื่อมโยงของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมกับแผนระดับชาติจนถึงระดับท้องถิ่น.....	๑๓
รูปที่ ๓-๑ หลักคิดการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔.....	๑๖
รูปที่ ๓-๒ การจัดเตรียมแผนงานจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	๑๘
รูปที่ ๔-๑ แผนงานแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน.....	๒๖
รูปที่ ๔-๒ แผนงานจัดการทรัพยากรน้ำ คุณภาพน้ำ และปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้ง.....	๔๑
รูปที่ ๔-๓ แผนงานจัดการปัญหาขยะมูลฝอยชุมชน.....	๕๔
รูปที่ ๔-๔ แผนงานการส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน.....	๖๖

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

นโยบายและแผนระดับชาติที่จัดทำขึ้นของหลายหน่วยงาน แม้ว่าจะมีความน่าสนใจ เป็นที่ยอมรับ และมีกระบวนการจัดทำผ่านการมีส่วนร่วมจากภาคีการพัฒนา โดยมุ่งหวังให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีการนำนโยบายและแผนไปใช้ในการดำเนินงานของหน่วยงาน แต่ที่ผ่านมา หลายหน่วยงานประสบปัญหาเดียวกันคือ นโยบายและแผนมีการนำไปใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติน้อย และบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ได้ค่อนข้างต่ำ แม้แต่ในหน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นภาคีการพัฒนาหลักก็จะดำเนินงานจัดทำแผนงาน/โครงการ โดยยึดแนวนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้แผนงาน/โครงการได้รับการบรรจุไว้ภายใต้แผนการบริหารราชการแผ่นดิน และยุทธศาสตร์กระทรวง หรือการดำเนินงานตามนโยบายและแผนของหน่วยงานเอง หรือตามประเด็นการพัฒนาเฉพาะเรื่อง หรือเรื่องที่มีความสำคัญเร่งด่วนตามมติคณะรัฐมนตรีหรือมติคณะกรรมการที่กำกับดูแล เพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ดังนั้น เมื่อมีการติดตามประเมินผลนโยบายและแผนของแต่ละหน่วยงาน ผลการประเมินจะพบประเด็นปัญหาที่มีลักษณะคล้ายกันคือ เนื้อหาของนโยบายและแผนมีลักษณะเข้าใจยาก และไม่สามารถแปลงเป็นแผนงาน/โครงการ ขาดกลไกประสานการดำเนินงานในภาพรวมที่จะเชื่อมโยงและสร้างความเข้าใจต่อการแปลงนโยบาย แผน มาตรการและแนวทางการปฏิบัติลงสู่แผนงาน/โครงการได้ ดังเช่น แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ได้มีการจัดทำมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ เป็นแผนฉบับล่าสุด ที่เพิ่งสิ้นสุดการนำไปใช้ ซึ่งจากการติดตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ พบว่า การจัดทำนโยบายและแผนด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ยังไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีการนำนโยบายและแผนฯ ดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างเพียงพอ อีกทั้งการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประชาสัมพันธ์ให้แก่หน่วยงานและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องในทุกๆ ด้รับทราบอย่างทั่วถึง ยังไม่สามารถทำให้นโยบายและแผนฯ แปลงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง หรือไม่มี ความสอดคล้องกัน ส่งผลให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นไม่มี ประสิทธิภาพเท่าที่ควร

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เป็นฉบับล่าสุดได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๖๗ ง วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเมื่อมีการประกาศใช้ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมดังกล่าวแล้ว สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะต้องนำแผนดังกล่าวไปเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แก่ภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน สื่อมวลชน และสถาบันการศึกษาทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ด้รับทราบ เข้าใจ และเกิดความตระหนักถึงภารกิจและความรับผิดชอบร่วมกันในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในระยะ ๕ ปีข้างหน้า โดยสามารถนำเป้าหมาย ตัวชี้วัด

มาตรการ และแนวทางปฏิบัติภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปถ่ายทอดเป็นแผนงาน โครงการที่ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับระดับนโยบาย เพื่อให้แนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ สามารถสนับสนุน และเกื้อกูลกัน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดพลังขับเคลื่อนในการจัดการปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และเป็นไปอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งในระดับเดียวกัน ตลอดจนมีการประสานการดำเนินงานในแนวตั้งจากระดับบนลงล่างและระดับล่างขึ้นข้างบน โดยมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในการที่จะรองรับมาตรการ แนวทางใหม่ๆ เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาได้บรรลุผลตามที่วางแผนไว้ เนื่องจากการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ฉบับนี้ ได้มุ่งเน้นในเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นองค์รวม เป็นระบบ ครบวงจร และต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมในการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับส่วนกลาง ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น ใช้เป็นแนวทางในการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๑.๒.๒ เพื่อนำเสนอองค์ความรู้และหลักการสำคัญที่ใช้ในการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้หน่วยงานเป้าหมายสามารถนำไปใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นระบบ ครบวงจร และสัมพันธ์และเกื้อหนุนกัน

๑.๓ เป้าหมายที่คาดว่าจะได้รับ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปสู่แผนงาน/โครงการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ตอบสนองต่อปัญหาของแต่ละพื้นที่ โดยมีแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม รวมทั้งสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

๑.๔ กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

ส่วนราชการทุกกระทรวง ทบวง กรม องค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลาง ภูมิภาค/จังหวัด และท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย ชุมชนและประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทที่ ๒

สรุปสาระสำคัญของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

๒.๑ สาระสำคัญของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายใต้แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) อีกทั้งยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืน ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินงาน ๑๕ ปี จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) รวมถึงหลักการด้านการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนฯ ฉบับนี้ด้วย โดยสรุปมีดังนี้

วิสัยทัศน์

อนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และ มุ่งสู่การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

พันธกิจ

ประเทศไทยมีการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อให้มี การใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า สมดุล และเป็นธรรม รวมทั้งสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการให้มีคุณภาพที่ดี บนพื้นฐานการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อให้ทุกภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างบูรณาการ และมีประสิทธิภาพ

๒) เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนาประเทศ และช่วยเสริมสร้างความสมดุล เป็นธรรม และบรรลุเป้าหมายบนพื้นฐาน การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์

เพื่อให้มีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนในระดับปฏิบัติ ที่สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงาน ด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ และการจัดการ คุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรมบนพื้นฐานการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มี ๔ ยุทธศาสตร์สำคัญ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ

รายละเอียดโดยสรุปได้แสดงในตารางที่ ๒-๑

ตารางที่ ๒-๑ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงาน ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน
๑. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม	๑.๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	๑.๑.๑ ทรัพยากรป่าไม้ ๑.๑.๒ ทรัพยากรน้ำ/น้ำบาดาล ๑.๑.๓ ทรัพยากรดินและที่ดิน ๑.๑.๔ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๑.๑.๕ ทรัพยากรธรณี ๑.๑.๖ ความหลากหลายทางชีวภาพ
	๑.๒ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืน	๑.๒.๑ การมีส่วนร่วมในการจัดการ ๑.๒.๒ การเสริมสร้างศักยภาพการจัดการ ๑.๒.๓ การเสริมสร้างความรู้และความตระหนัก
๒. การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู	๒.๑ การป้องกัน ลด และขจัดมลพิษ	๒.๑.๑ การพัฒนาเครื่องมือกลไกการบริหารจัดการ ๒.๑.๒ การจัดการน้ำเสีย ๒.๑.๓ การจัดการคุณภาพอากาศและเสียง ๒.๑.๔ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตราย
	๒.๓ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน และสิ่งแวดล้อมอื่น	๒.๓.๑ การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ๒.๓.๒ การจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน
๓. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน	๓.๑ การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน	๓.๑.๑ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓.๑.๒ การส่งเสริมพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
	๓.๒ การส่งเสริมการผลิตและบริการที่ยั่งยืน	๓.๒.๑ การเกษตร ๓.๒.๒ การอุตสาหกรรม ๓.๒.๓ การท่องเที่ยว
	๓.๓ การพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน	๓.๓.๑ การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ ๓.๓.๒ การเพิ่มมูลค่าในการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพ
๔. การสร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ	๔.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชนด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	๔.๑.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชน ๔.๑.๒ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
	๔.๒ การพัฒนาแผนงานและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๔.๒.๑ การสร้างความพร้อมและขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชน ๔.๒.๒ การสร้างความสามารถในการปรับตัวของภาคส่วนต่างๆ
	๔.๓ การพัฒนาความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ	๔.๓.๑ การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ๔.๓.๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือในเวทีระหว่างประเทศ

ทั้งนี้ แต่ละแผนงานภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ ได้เสนอสรุปรายละเอียดของแนวทางการปฏิบัติเพื่อการจัดการและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังแสดงในตารางที่ ๒-๒

ตารางที่ ๒-๒ สรุปแผนงาน และแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ภายใต้แผนจัดการคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม	
กลยุทธ์ที่ ๑.๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>แผนงานที่ ๑.๑.๑ ทรัพยากรป่าไม้</p> <p>ส่งเสริมการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้และพื้นที่แนวกันชน รวมถึงส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจที่มีศักยภาพสูง หรือมีระบบตัดฟันยาวที่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้สิทธิชุมชนเข้าใช้ประโยชน์จากป่า โดยคำนึงถึงความเปราะบางเชิงนิเวศ ชีตจำกัด และศักยภาพในการฟื้นตัว</p>	พื้นที่ที่มีสภาพป่า $\geq 0\%$ ของพื้นที่ประเทศ
<p>แผนงานที่ ๑.๑.๒ ทรัพยากรน้ำ/น้ำบาดาล</p> <p>อนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อให้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำ บรรเทาอุทกภัยในฤดูฝน รวมถึงเป็นแหล่งน้ำของชุมชนไว้ใช้ประโยชน์ในฤดูแล้ง</p> <p>ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำที่มีอยู่เดิมและลำน้ำที่ต้นเขิน ที่คำนึงถึงผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำ และการมีส่วนร่วมของประชาชน สำรวจพื้นที่กักเก็บน้ำผิวดินที่มีศักยภาพและเหมาะสมเพื่อกักเก็บน้ำเป็นแก้มลิง</p>	ระดับการดำเนินงาน การจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการเพิ่มขึ้น
<p>แผนงานที่ ๑.๑.๓ ทรัพยากรดินและที่ดิน</p> <p>เร่งรัดการฟื้นฟูและปรับปรุงดินที่มีปัญหาและเสื่อมโทรมให้มีคุณภาพที่ดีเพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์ของดิน</p> <p>ส่งเสริมให้ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่สูงและพื้นที่ต้นน้ำ ควบคู่กับส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ และใช้มาตรการการอนุรักษ์ดินและน้ำ</p>	ร้อยละของพื้นที่ดินที่ถูกทำให้เสื่อมโทรมเทียบกับพื้นที่ดินทั้งหมด
<p>แผนงานที่ ๑.๑.๔ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</p> <p>อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และป่าชายเลนที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศ โดยเฉพาะปะการัง หญ้าทะเล และสิ่งมีชีวิตบริเวณชายฝั่งทะเล</p> <p>ส่งเสริมการทำประมงที่คำนึงถึงความสมดุลของทรัพยากรสัตว์น้ำ ระบบนิเวศ และการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งยกเลิกเครื่องมือประมงที่ทำลายล้าง</p>	-ปะการังที่มีชีวิตมีปริมาณเพิ่มขึ้น -อัตราการจับสัตว์น้ำต่อการลงแรงประมงทะเลเพิ่มขึ้น
<p>แผนงานที่ ๑.๑.๕ ทรัพยากรธรณี</p> <p>พัฒนานโยบาย ฐานข้อมูล และเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลทรัพยากรแร่กับข้อมูลด้านอื่น โดยเฉพาะด้านสุขภาพ รวมถึงสร้างช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลและการรายงานผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงานในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่</p> <p>สร้างกลไกเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชน ในการติดตามตรวจสอบ และดูแลผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการทำเหมืองแร่</p>	นโยบายการบริหารจัดการ ทรัพยากรแร่ได้รับ ความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรี
<p>แผนงานที่ ๑.๑.๖ ความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>อนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง รวมทั้งชนิดพันธุ์สัตว์และพืชเฉพาะถิ่น สัตว์และพืชหายากและใกล้สูญพันธุ์ให้เป็นฐานทรัพยากรที่มั่นคง ลดภัยคุกคามต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และพันธุกรรมของพืชและสัตว์จากการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมการพัฒนาและการใช้แนวคิดผู้ได้รับผลประโยชน์เป็นผู้จ่าย หรือการเก็บค่าบริการเชิงนิเวศ</p>	อัตราการสูญเสียชนิดพันธุ์ที่ถูก คุกคาม ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และ แหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ

ตารางที่ ๒-๒ สรุปแผนงาน และแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ภายใต้แผนจัดการคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ต่อ)

กลยุทธ์ที่ ๑.๒ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืน	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>๑.๒.๑ แผนงานการมีส่วนร่วมในการจัดการ</p> <p>เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล รักษาติดตาม และตรวจสอบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนา การมีส่วนร่วมของชุมชนประมงชายฝั่ง การไม่เผาป่าหรือเผาเศษวัสดุทางการเกษตร มีการติดตาม เฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า และเฝ้าระวังการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์</p>	<p>สัดส่วนเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการดำเนินการ</p>
<p>๑.๒.๒ แผนงานการเสริมสร้างศักยภาพการจัดการ</p> <p>จัดตั้งกลไกระดับชุมชนเพื่อพัฒนาให้เป็นชุมชนเชิงนิเวศ มีการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างกลมกลืนและพึ่งตนเองได้ และมีรายได้จากการรักษาระบบนิเวศ</p> <p>เพิ่มขีดความสามารถให้กับหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อเป็นเครือข่ายในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง การเฝ้าระวัง และป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากปัญหาการพัฒนา</p>	
<p>๑.๒.๓ แผนงานการเสริมสร้างความรู้และความตระหนัก</p> <p>สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ประชาสัมพันธ์และอบรมให้ทราบถึงกฎหมายและสิทธิของตนเองในการดูแลและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น</p> <p>สนับสนุนและผลักดันให้ท้องถิ่น เป็นกลไกในการจัดการสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ให้ได้รับความรู้เรื่องสิทธิและเสรีภาพ เปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน</p>	
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู	
กลยุทธ์ที่ ๒.๑ การป้องกัน ลด และขจัดมลพิษ	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>๒.๑.๑ แผนงานการพัฒนาเครื่องมือกลไกการบริหารจัดการ</p> <p>ผลักดันการนำเครื่องมือ/กลไกทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างแรงจูงใจในการลดการปล่อยมลพิษ ณ แหล่งกำเนิดโดยเฉพาะการจัดเก็บภาษีการปล่อยมลพิษการเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ก่อมลพิษสูงการเรียกเก็บเงินค่ามัดจำ-คืนเงิน บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ต่างๆ และส่งเสริมหลักการ 3R (Reduce, Recycle, Reuse) มาปฏิบัติ</p>	
<p>๒.๑.๒ แผนงานการจัดการน้ำเสีย</p> <p>สร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักด้านการจัดการน้ำเสียให้แก่ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการสนับสนุนให้มีระบบการจัดการน้ำเสีย มีการจัดการน้ำเสียให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด</p> <p>ส่งเสริมให้ครัวเรือน ร้านอาหาร และอาคาร มีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียขนาดเล็ก หรือมีการติดตั้งถังดักไขมัน รวมถึงควบคุมอาคารขนาดใหญ่ให้มีการติดตั้งและเดินระบบบำบัดน้ำเสีย</p>	<p>คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์ดี ๘๐%</p>

ตารางที่ ๒-๒ สรุปแผนงาน และแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ภายใต้แผนจัดการคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ต่อ)

กลยุทธ์ที่ ๒.๑ การป้องกัน ลด และขจัดมลพิษ (ต่อ)	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>๒.๑.๓ แผนงานการจัดการคุณภาพอากาศและเสียง</p> <p>ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำกับ ควบคุม และรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจ ให้ปลอดการเผาในพื้นที่ชุมชนและเกษตรกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยขอร่วมมือจากภาคเอกชนองค์กรพัฒนาเอกชน ชุมชน และประชาชน ในการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ โดยไม่ให้มีการเผา ตลอดจนส่งเสริมการนำเศษวัสดุเหลือจากภาคเกษตรกรรมมาทำปุ๋ยอินทรีย์</p>	<p>คุณภาพอากาศมีจำนวนวันที่ค่าฝุ่นละออง PM₁₀ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ๙๙%</p>
<p>๒.๑.๔ แผนงานจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตราย</p> <p>ส่งเสริมการลดปริมาณขยะจากต้นทาง โดยงดหรือเลิกการใช้กล่องโฟม ถุงพลาสติก หรือวัสดุที่ย่อยสลายได้ยาก และขยายผลไปยังพื้นที่อื่น</p> <p>สนับสนุนการลดขยะอาหารอย่างมีส่วนร่วม กำหนดมาตรการการจัดการขยะทะเล โดยควบคุมกิจกรรมบริเวณชายฝั่ง ไม่ให้ทิ้งขยะมูลฝอยลงในทะเลรวมทั้งควบคุมปริมาณขยะมูลฝอยจากแผ่นดินที่มาตามแม่น้ำ ลำคลอง</p> <p>ให้ผู้ผลิต/ผู้จำหน่ายสินค้า และผู้ประกอบการที่มีการคัดแยกซากผลิตภัณฑ์/ซากบรรจุภัณฑ์/ของเสียอันตรายชุมชน ให้มีการจัดการที่ถูกต้องไม่เป็นอันตรายต่อสุขอนามัยของผู้คัดแยก และไม่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการไม่น้อยกว่า ๗๕% และนำกลับมาใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่า ๓๐% ของปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ - ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องไม่น้อยกว่า ๓๐%
กลยุทธ์ที่ ๒.๒ การเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>๒.๒.๑ แผนงานการพัฒนาเครื่องมือทางการเงินและกฎหมาย</p> <p>สร้างกลไกการเยียวยาแก่ผู้ได้รับผลกระทบฉุกเฉิน จัดตั้งกองทุนฉุกเฉินเพื่อชดเชยค่ารักษาพยาบาล แก่ผู้ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบการยุติธรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และจัดตั้งองค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ</p>	
<p>๒.๒.๒ แผนงานการฟื้นฟูพื้นที่วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>ติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์มลพิษในพื้นที่วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ช่องทาง โดยเฉพาะมลสารที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบและความเสี่ยงต่อสุขภาพ</p>	
กลยุทธ์ที่ ๒.๓ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน และสิ่งแวดล้อมอื่น	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>๒.๓.๑ แผนงานการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน</p> <p>พัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีบทบาทในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน สิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์และพื้นที่สีเขียว เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชนให้มากขึ้น</p> <p>พัฒนาคุณภาพชีวิตและจัดสภาพแวดล้อมของชุมชน ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการติดตั้งระบบจัดการน้ำเสียขนาดเล็ก ถังดักไขมันของชุมชนริมน้ำ ลำคลอง และสนับสนุนการดูแลสุขภาพแวดล้อมและอนามัยสิ่งแวดล้อม อย่างมีส่วนร่วม</p>	<p>จำนวนพื้นที่สีเขียวในเมืองไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน</p>

ตารางที่ ๒-๒ สรุปแผนงาน และแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ภายใต้แผนจัดการคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ต่อ)

กลยุทธ์ที่ ๒.๓ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน และสิ่งแวดล้อมอื่น (ต่อ)	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>๒.๓.๒ แผนงานการจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม</p> <p>จัดทำมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม สนับสนุนบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทุกภาคส่วนร่วมบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม</p>	มาตรฐานคุณภาพของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมได้รับการพัฒนา
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน	
กลยุทธ์ที่ ๓.๑ การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>๓.๑.๑ แผนงานการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>ให้ความรู้แก่ทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความตระหนักและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและค่านิยมการใช้ชีวิตประจำวันในการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนสินค้าติดฉลากสิ่งแวดล้อม ฉลากสินค้าเกษตรอินทรีย์ ฉลากแสดงประสิทธิภาพการใช้พลังงานหรือทรัพยากรของสินค้า ฉลากแสดงการปล่อยก๊าซคาร์บอนออกสู่บรรยากาศ หรือโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยวที่มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และภาชนะหรือวัสดุหรือถุงพลาสติกชีวภาพที่สามารถย่อยสลายได้ในธรรมชาติ</p>	การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากร (Material Footprint: MF) ของประเทศ และการบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากรต่อคนลดลง
<p>๓.๑.๒ แผนงานการส่งเสริมพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>สนับสนุนการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานหมุนเวียนที่สะอาด และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนระดับครัวเรือนอาคารทั่วไป ชุมชน บริษัทเอกชน สถานที่ราชการ ติดตั้งระบบไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์</p> <p>สร้างกลไกระบบการรวบรวม ขนส่ง และแปรรูปวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรที่มีต้นทุนต่ำ เพื่อนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาแปรรูปเป็นพลังงาน หรือกลับมาใช้ประโยชน์</p>	สัดส่วนการใช้พลังงานต่อจีดีพีลดลง
กลยุทธ์ที่ ๓.๒ การส่งเสริมการผลิตและบริการที่ยั่งยืน	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>๓.๒.๑ แผนงานการเกษตร</p> <p>รณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อลดการใช้สารเคมีในภาคการเกษตร สนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมเงินทุนและกลไกทางการตลาด เพื่อจูงใจให้มีการทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น พัฒนามาตรฐานสินค้าการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาปุ๋ยอินทรีย์ที่เหมาะสมกับชนิดของดินและความต้องการสารอาหารของพืช พัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์หรือแนวทางการจัดเก็บภาษีสารเคมีที่เป็นอันตรายในภาคการเกษตร สำรวจและประกาศแนวเขตพื้นที่เกษตรอินทรีย์</p>	ร้อยละของจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช และร้อยละของพื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๒-๒ สรุปแผนงาน และแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ภายใต้แผนจัดการคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ต่อ)

กลยุทธ์ที่ ๓.๒ การส่งเสริมการผลิตและบริการที่ยั่งยืน (ต่อ)	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>๓.๒.๒ แผนงานการอุตสาหกรรม</p> <p>ส่งเสริมการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเพิ่มความรับผิดชอบต่อสังคม การเข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียว การแบ่งปันบริการ เครื่องมือ และทรัพยากรส่วนเกินที่เกิดจากการผลิตระหว่างอุตสาหกรรม ผลักดันให้ยกระดับมาตรฐานสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการให้เป็นสากล พัฒนาระบบการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของสินค้า และองค์กรให้ได้มาตรฐาน และจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศในการประเมินวัฏจักรชีวิต เร่งจัดทำบัญชีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรายสินค้าด้านการปล่อยคาร์บอน การใช้น้ำ การใช้ทรัพยากร และรอยเท้าเชิงนิเวศ และสนับสนุนการวิจัยด้านเทคโนโลยีที่สะอาด</p>	จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียว เพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์ระดับที่สูงขึ้นไปเพิ่มขึ้น
<p>๓.๒.๓ แผนงานการท่องเที่ยว</p> <p>พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และชุมชนที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี พัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ ศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทุกด้าน</p>	จำนวนแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยเพิ่มขึ้น
กลยุทธ์ที่ ๓.๓ การพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>๓.๓.๑ แผนงานการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>สร้างความรู้และความเข้าใจให้มีการอนุรักษ์ คุ้มครองทรัพยากรชีวภาพ ผลักดันให้มีการเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ พัฒนากลไกการบริหารจัดการผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพให้เกิดความยั่งยืน และสนับสนุนให้มีศูนย์เรียนรู้ในส่วนกลาง จังหวัด และท้องถิ่น</p>	มีการประกาศใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ที่ครอบคลุมทรัพยากรชีวภาพ
<p>๓.๓.๒ แผนงานการเพิ่มมูลค่าในการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพ</p> <p>พัฒนาศักยภาพของชุมชนในการใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มมูลค่าฐานทรัพยากรชีวภาพ สนับสนุนการจับคู่ธุรกิจผลิตภัณฑ์ที่ให้ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นเชิงพาณิชย์ โดยให้มีการพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการที่เป็นสากล เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีชีวภาพในภาคอุตสาหกรรม รวมถึงพัฒนาฐานข้อมูลสายพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์</p>	
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ	
กลยุทธ์ที่ ๔.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชนด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>๔.๑.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชน</p> <p>ให้ความรู้ผู้ประกอบการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ผลิตและจำหน่ายสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มนวัตกรรม รมรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อปลูกจิตสำนึกลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในชีวิตประจำวัน การเดินทาง การใช้จักรยาน ให้ความรู้ด้านผลกระทบต่อ ความเสี่ยง และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสม</p>	จำนวนประชากรที่เสียชีวิต สูญหาย ได้รับบาดเจ็บจากผลของภัยพิบัติทางธรรมชาติต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลง

ตารางที่ ๒-๒ สรุปแผนงาน และแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ภายใต้แผนจัดการคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ต่อ)

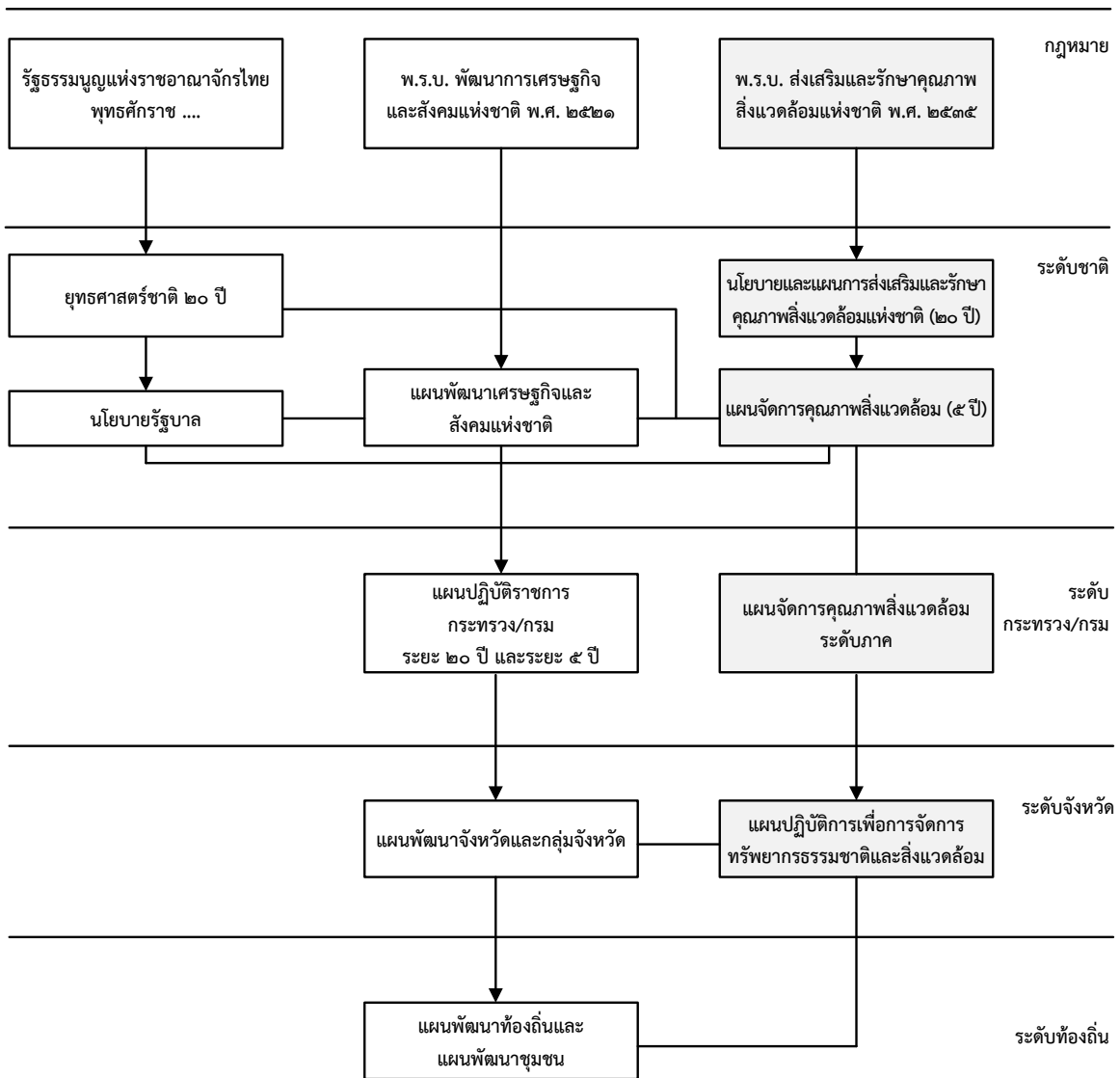
กลยุทธ์ที่ ๔.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชนด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ต่อ)	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>๔.๑.๒ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก</p> <p>ส่งเสริมมาตรการจูงใจ/ภาษีในการใช้ยานพาหนะและการขนส่งสินค้าที่มีประสิทธิภาพ การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การใช้พลังงานสะอาดและพลังงานทดแทน โดยผลิตพลังงานจากแสงอาทิตย์ โดยภาคเอกชนและท้องถิ่น การใช้วัสดุเหลือใช้จากการเกษตรของครัวเรือน ตลอดจนการรายงานข้อมูลการใช้พลังงานในทุกภาคส่วน และให้มีการอนุรักษ์และปลูกป่าเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก รวมถึงพัฒนางานวิจัยในการลดและดูดซับกักเก็บก๊าซเรือนกระจก</p>	<p>ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ในภาคพลังงานและคมนาคม ขนส่ง ลดลง ๗ - ๒๐% ภายใน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓</p>
กลยุทธ์ที่ ๔.๒ การพัฒนาแผนงานและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>๔.๒.๑ การสร้างความพร้อมและขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชน</p> <p>เพิ่มประสิทธิภาพระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยง และพัฒนาศักยภาพของชุมชนในพื้นที่เสี่ยง ศึกษาวิจัยทางเลือกในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลักดันให้ท้องถิ่นจัดทำแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p>	<p>จำนวนท้องถิ่นที่ได้บูรณาการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนา ท้องถิ่นเพิ่มขึ้น</p>
<p>๔.๒.๒ การสร้างความสามารถในการปรับตัวของภาคส่วนต่างๆ</p> <p>ประเมินสิ่งแวดล้อมในระดับยุทธศาสตร์ที่คำนึงถึงความเสี่ยงทางภูมิอากาศของพื้นที่ จัดทำแผนที่แสดงความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและให้มีการเฝ้าระวัง ติดตามพื้นที่ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบชลประทานเพื่อลดความแปรปรวนภาคเกษตร อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และชุมชน พัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>องค์กรหรือเครือข่ายรองรับ การเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศและภัยธรรมชาติใน พื้นที่ชุมชน เพิ่มขึ้น</p>
กลยุทธ์ที่ ๔.๓ การพัฒนาความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>๔.๓.๑ การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทความร่วมมือจากทุกภาคส่วน</p> <p>เปิดเผยข้อมูลการเจรจาและแนวทางการปฏิบัติระหว่างประเทศให้ประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขีดความสามารถให้แก่องค์กรและบุคลากรภาครัฐในการเจรจาและปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ติดตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าและการลงทุน</p>	<p>จำนวนความร่วมมือกับ ต่างประเทศด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มี กิจกรรมการดำเนินงานใน แต่ละปีเพิ่มขึ้น</p>
<p>๔.๓.๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือในเวทีระหว่างประเทศ</p> <p>ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเงิน การถ่ายทอดเทคโนโลยี การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร การวิจัยและพัฒนา ผลักดันให้มีแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน สนับสนุนการวิจัยพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ และความตกลงทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม</p>	

๒.๒ ความเชื่อมโยงของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมกับนโยบายและแผนอื่นๆ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ ระยะยาว (๒๐ ปี) และถ่ายทอดเป็นแผนระยะปานกลาง ๕ ปี คือ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัจจุบันคือแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เพื่อให้แนวทางการจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายของรัฐบาล เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๓) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ ได้รับการนำไปถ่ายทอด เผยแพร่ และทำความเข้าใจแก่ภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลาง ภูมิภาค/จังหวัด และท้องถิ่นทั่วประเทศ เพื่อให้มีการนำไปใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน/โครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจนสิ้นสุดแผนอีก ๔ ปีข้างหน้า ดังแสดงในรูปที่ ๒-๑

รูปที่ ๒-๑ ความเชื่อมโยงของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมกับแผนระดับชาติจนถึงระดับท้องถิ่น
(ที่มา : แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

บทที่ ๓

แนวทางการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ

แนวทางการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เป็นการนำแนวทางการปฏิบัติที่กำหนดไว้ในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ มาสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละกลยุทธ์ เพื่อให้เห็นถึงเรื่องที่มีความสำคัญที่ควรจะดำเนินการจัดการ และ/หรือเป็นเรื่องที่ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัด รวมถึงแผนงานและแนวทางการปฏิบัติต้องมีความเข้าใจต่อการนำแนวทางดังกล่าวไปกำหนดเป็นแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของหน่วยงาน รวมทั้งควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ เพื่อจะทำให้ภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชน ได้เข้ามาเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในช่วงระยะเวลาดังกล่าวด้วย สำหรับแนวทางการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ ประกอบด้วย ๒ ส่วนที่สำคัญ ได้แก่ (๑) หลักคิดการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ และ (๒) ขั้นตอนการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ

๓.๑ หลักคิดการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

การแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ สามารถดำเนินการผ่านการจัดทำแผนงาน/โครงการ ของหน่วยงาน/องค์กร/ชุมชน ที่เกี่ยวข้อง โดยมีหลักคิดดังนี้

๑) คัดเลือกประเด็นการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่จะดำเนินการ จากนั้นพิจารณาสาระสำคัญของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ ว่ามี เป้าหมาย-กลยุทธ์-ตัวชี้วัด และแนวทางการปฏิบัติที่กำหนดไว้ ไปเป็นกรอบและแนวทางการจัดทำแผนงาน/โครงการ

๒) จัดกลุ่มแนวทางปฏิบัติที่ระบุไว้ในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ เพื่อนำมาจัดทำประเภทแผนงาน/โครงการ สำหรับร่วมกันจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

๓) พิจารณาภารกิจหน่วยงาน/องค์กร ที่จะเป็นหน่วยงานหลักกว่ามีภารกิจสอดคล้องกับการจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔) พิจารณาสถานการณ์ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตประชาชน หรือสิ่งแวดล้อม เพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไข รวมถึงการจัดทำแผนงาน/โครงการ

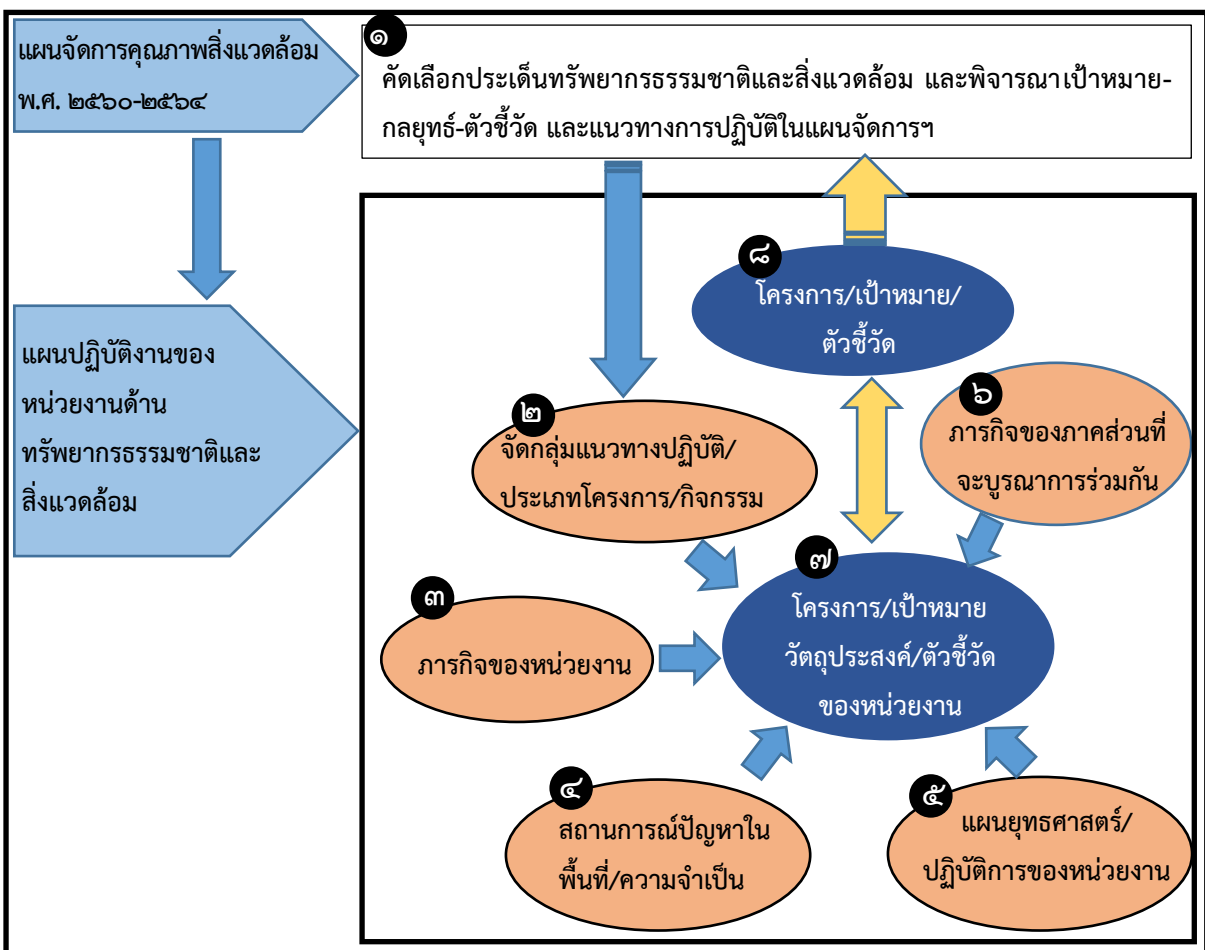
๕) พิจารณาทบทวนแผน-ยุทธศาสตร์-แผนปฏิบัติงาน ของกลุ่มจังหวัด จังหวัด หน่วยงาน หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับแผน-ยุทธศาสตร์-แผนปฏิบัติงาน ทำให้สามารถดำเนินงานร่วมกัน และมีทิศทางเดียวกัน

๖) ทบทวนภารกิจ และบทบาทของหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนา เอกชน รวมถึงภาคประชาสังคมที่ทำหน้าที่สนับสนุน เพื่อร่วมดำเนินโครงการภายใต้แผนงานเดียวกันร่วมกัน แบบบูรณาการ

๗) จัดทำรายละเอียด แผนงาน/โครงการ ที่ระบุวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด วิธีดำเนินงานที่ชัดเจน หน่วยงานรับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินงาน งบประมาณ ที่มีความสอดคล้องกัน

๘) ตรวจสอบรายละเอียด แผนงาน/โครงการ ที่ได้จัดทำขึ้น มีความสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่ได้ กำหนดไว้ในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ

ดังแสดงในรูปที่ ๓-๑

รูปที่ ๓-๑ หลักคิดการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

๓.๒ ขั้นตอนการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ

แนวทางการปฏิบัติของแต่ละยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงานภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ จัดทำไว้เป็นหมวดหมู่ เพื่อให้ผู้จัดทำสามารถนำไปเป็นกรอบในการวางแผนเพื่อแปลงไปสู่ การจัดทำแผนงาน/โครงการ ที่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาาร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ โดยการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ นำแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงานที่เกี่ยวข้องภายใต้ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ มาจัดทำเป็นกรอบเพื่อการจัดทำแผนงาน/โครงการ ซึ่งได้สรุปดังแสดงไว้ใน ตารางที่ ๒-๒ (สามารถศึกษารายละเอียดแนวทางการปฏิบัติเพิ่มเติมได้จากเอกสารแผนจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๖๔) โดยศึกษาทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระสำคัญของแนวทางการปฏิบัติ จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์และแยกแยะเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายย่อยๆ ลงไป เพื่อให้เกิด ความเข้าใจเป้าหมายเหล่านั้นให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง นำแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงานที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนจัดการ คุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ เพื่อนำมาจัดทำกรอบแผนงาน เช่น การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ก็สามารถศึกษาจากแผนงานที่ ๒.๑.๔ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตราย ซึ่งมี แนวทางการปฏิบัติ เช่น

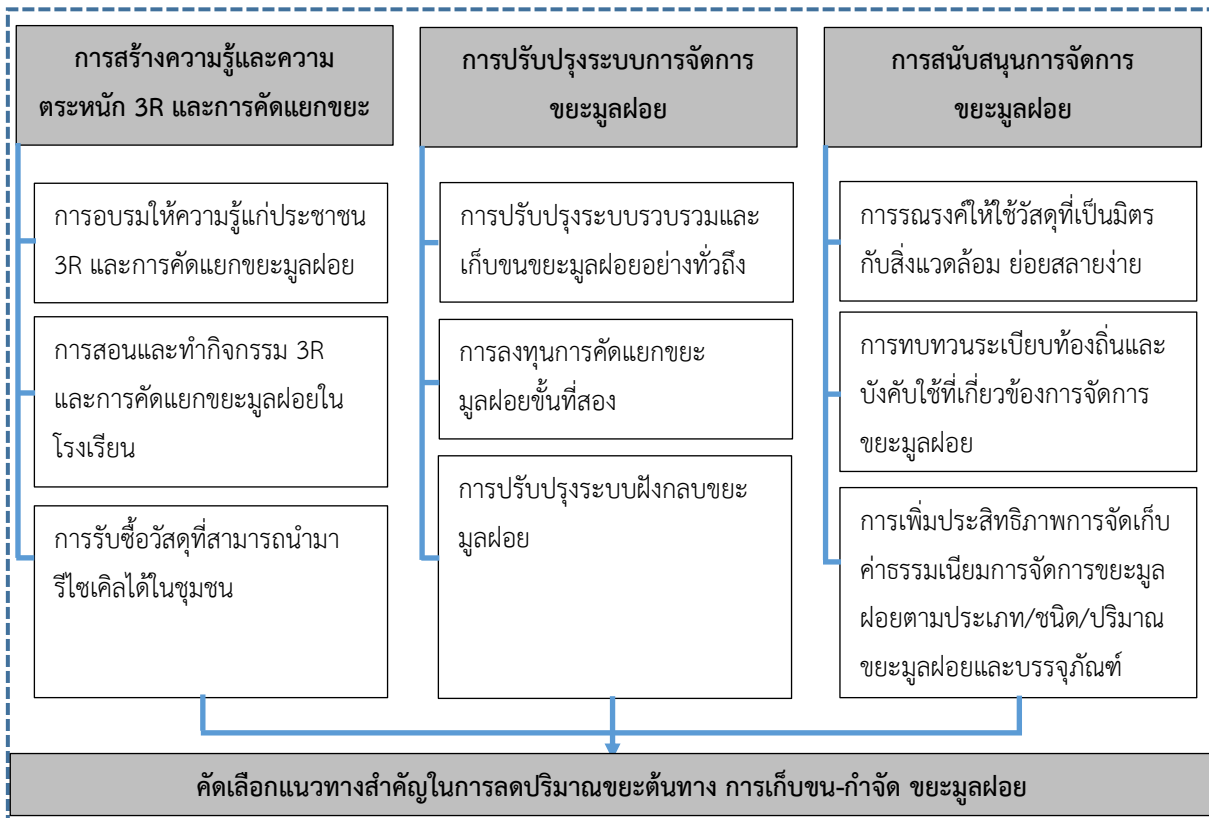
ปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะ การลดขยะจากต้นทาง ส่งเสริมมาตรการให้มีการคัดแยกขยะ การนำหลัก 3R (Reduce, Recycle, Reuse) หรือการลด การรีไซเคิล และการนำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อให้เกิดการนำวัสดุกลับมาใช้ซ้ำ นำขยะไปผลิตเป็นพลังงาน และท้ายสุดนำไปฝังกลบ

ขั้นตอนที่ ๒ จัดกลุ่มหรือประเภทของโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการที่มีลักษณะเป็นกลุ่มหรือประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน โดยการนำแนวทางการปฏิบัติที่สรุปได้ในขั้นตอนที่ ๑ มากำหนดโครงการ/กิจกรรม โดยมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาในพื้นที่ และภารกิจของหน่วยงาน/องค์กร ที่มีความครอบคลุมทุกๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ตัวอย่าง การจัดเตรียมแผนงานจัดการขยะมูลฝอยชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยนำมาจากแผนงานที่ ๒.๑.๔ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตราย

๑. การอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน การสอนและจัดทำกิจกรรมในโรงเรียนร่วมกับเด็กนักเรียนเรื่อง การลดขยะจากต้นทาง รวมทั้งการลดปริมาณขยะ การรีไซเคิล และการนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่ (3R) และการคัดแยกขยะมูลฝอย การรับซื้อวัสดุที่สามารถนำมารีไซเคิลได้ของชุมชน
๒. การปรับปรุงระบบการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ การปรับปรุงระบบรวบรวมและเก็บขนขยะมูลฝอยอย่างทั่วถึง การลงทุนการคัดแยกขยะมูลฝอยขั้นที่สอง และการปรับปรุงระบบฝังกลบขยะมูลฝอย
๓. การสนับสนุนการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การรณรงค์ให้ใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การทบทวนและบังคับใช้ระเบียบท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย และการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะมูลฝอยตามประเภท/ชนิด/ปริมาณขยะมูลฝอยและบรรจุภัณฑ์

ตัวอย่าง การจัดเตรียมแผนงานจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รูปที่ ๓-๒ การจัดเตรียมแผนงานจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ ๓ จัดทำสรุปสาระสำคัญของแผนงาน โดยแสดงรายละเอียดแผนงาน ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

๑. ชื่อแผนงาน

๒. พื้นที่ดำเนินการ

๓. กลุ่มเป้าหมาย

๔. รายละเอียดของแผนงาน/โครงการ โดยสรุป ประกอบด้วย

๔.๑ เป้าหมายรวม หมายถึง ระดับหรือมาตรฐานผลการปฏิบัติงานที่คาดหวัง หรือที่กำหนดของโครงการ

๔.๒ วัตถุประสงค์ หมายถึง ประโยชน์ที่จะได้รับจากผลที่ปรากฏขึ้นภายหลังจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม และสามารถวัดได้

๔.๓ ผลผลิต หมายถึง ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

๔.๔ ตัวชี้วัดผลสำเร็จ คือ เครื่องมือที่ใช้วัดผลการดำเนินงานที่ต้องการ ให้บรรลุผลสำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สามารถกำหนดตัวชี้วัดในเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพได้

๔.๕ เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ คือ การระบุชนิดของวิธีการ ข้อมูล แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการตรวจสอบ เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน

๔.๖ เงื่อนไขที่สำคัญ หมายถึง การระบุลักษณะหรือปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน หรืออาจเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้

๔.๗ โครงการ/กิจกรรม ระบุชื่อโครงการ/กิจกรรม ที่มีความชัดเจน กระชับ และเข้าใจง่าย

๔.๘ งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ ควรระบุงบประมาณที่ต้องการจะใช้ดำเนินโครงการ และระบุถึงแหล่งงบประมาณที่จะขอรับการสนับสนุน เช่น งบประมาณแผ่นดิน กองทุนสิ่งแวดล้อม งบพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด งบประมาณสนับสนุนจากท้องถิ่น งบสนับสนุนจากภาคเอกชน และงบประมาณจากองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นต้น

๔.๙ ลักษณะโครงการ เป็นการระบุประเภทของโครงการที่จะดำเนินการ ซึ่งเป็นโครงการที่จะดำเนินการใหม่ หรือโครงการที่จะดำเนินการต่อเนื่องจากระยะที่ผ่านมา

ดังแสดงในตารางที่ ๓-๑

ตารางที่ ๓-๑ สารสำคัญของแผนงาน/โครงการที่จะดำเนินการ

แผนงาน .....

พื้นที่ดำเนินการ.....

กลุ่มเป้าหมาย.....

สรุปสาระสำคัญ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ			เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ	แหล่งงบประมาณ					เงื่อนไขที่สำคัญ	
	ปีงบประมาณ พ.ศ.	รวมงบ (หน่วย: ล้านบาท)			งบแผ่นดิน	กองทุน สวส.	งบจังหวัด	งบ อปท.	งบ อื่นๆ	ต่อ	ใหม่
เป้าหมายรวม	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔							เนื่อง	
วัตถุประสงค์											
ผลผลิต											
โครงการ/กิจกรรม											
รวม											

ขั้นตอนที่ ๔ จัดทำรายละเอียดของโครงการ หรือกิจกรรมที่จะดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่
 อย่างเป็นระบบ โดยพิจารณาโครงการที่มีกิจกรรมสำคัญ และสอดคล้องกับลำดับความสำคัญและความจำเป็น
 ของพื้นที่มากที่สุด โดยรายละเอียด มีองค์ประกอบดังนี้

ตารางที่ ๓-๒ องค์ประกอบของการจัดทำโครงการ

องค์ประกอบการจัดทำโครงการ	คำอธิบาย
๑. ชื่อแผนงาน	ระบุชุดโครงการสำคัญที่จะดำเนินการและมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน
๒. ชื่อโครงการ	ระบุประเด็นสำคัญที่จะดำเนินการที่มีความชัดเจน กระชับ และเข้าใจง่าย
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	ระบุชื่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการหลักที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย
๔. หน่วยงานสนับสนุน	ระบุชื่อหน่วยงานผู้สนับสนุนโครงการ
๕. หน่วยงานติดตามประเมินผล	ระบุชื่อหน่วยงานที่จะทำหน้าที่ในการประเมิน หรือประเด็นที่ควรประเมิน เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าหรือบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
๖. ความเป็นมาของโครงการ	อธิบายถึงที่มาของปัญหา และสาเหตุจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำโครงการ โดยมีข้อมูลสำคัญของปัญหามาสนับสนุน ซึ่งอาจรวมถึงวิธีการแก้ไขหรืออุปสรรคในระยะเวลาที่ผ่านมา
๗. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	ระบุนโยบายระดับชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ที่มีความสอดคล้องกับโครงการ
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	สิ่งที่ต้องการจะได้รับหรือผลงานที่ได้จากการดำเนินโครงการ โดยวัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องสอดคล้องกับภารกิจขององค์กรด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> — มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม — สามารถวัดและประเมินผลงานได้ — สามารถทำให้บรรลุได้ — อยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง — กำหนดกรอบระยะเวลาดำเนินการที่แน่นอน
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระบุแนวทางการวัดผลการดำเนินงาน หรือความสำเร็จในการดำเนินงานที่สะท้อนถึงความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๑๐. วิธีการดำเนินการ	การระบุรายละเอียดลำดับขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมย่อยต่างๆ ของโครงการ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

ตารางที่ ๓-๒ องค์ประกอบของการจัดทำโครงการ (ต่อ)

องค์ประกอบจัดทำโครงการ	คำอธิบาย
๑๑. แผนการดำเนินงาน	ระบุลักษณะกิจกรรมและระยะเวลาการดำเนินกิจกรรมที่กำหนดไว้ โดยระบุระยะเวลาตั้งแต่เริ่มต้นและสิ้นสุด หรือแบ่งเป็นระยะการดำเนินโครงการในแต่ละช่วงปี
๑๒. แผนงบประมาณ	การประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรม อาจจะจำแนกออกเป็นหมวดหมู่ เช่น ค่าดำเนินโครงการ ค่าบริหารจัดการโครงการ และค่าติดตามและประเมินผล เป็นต้น รวมถึงระบุแหล่งที่มาของงบประมาณด้วย
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ระบุสิ่งที่ได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินโครงการ โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

ที่มา: ดัดแปลงจาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (๒๕๕๘) “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวิเคราะห์และประเมินโครงการ” เว็บไซต์ <http://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom๑๔/๐๑-๐๒-๐๑.html>

ในบทต่อไปเป็นตัวอย่างของการจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อสร้างความเข้าใจต่อการจัดเตรียมแผนงาน/โครงการ สำหรับแก้ไขปัญหาด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดยการร่วมมือกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๔

ตัวอย่างการจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรม ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ในบทนี้เป็นการนำเสนอตัวอย่างการจัดทำแผนงาน/โครงการ และกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการใน ๒ กลุ่มจังหวัดที่เป็นพื้นที่กรณีศึกษา คือ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ (จังหวัดนครปฐม จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี) เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดนครปฐม และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน) เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดเชียงราย ผ่านการระดมความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน ของทั้งสองกลุ่มจังหวัดๆ ละ ๑๐๐ คน ที่ได้มาเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงานในระดับพื้นที่ เพื่อให้ได้แผนงาน/โครงการ และกิจกรรมที่จะใช้เป็นตัวอย่างในการจัดการการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบครบวงจร โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม และเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประกอบจัดทำ/ปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริง โดยมีจำนวน ๔ ตัวอย่าง ดังนี้

แผนงาน/โครงการที่ได้รับจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการใน ๒ กลุ่มจังหวัดที่เป็นพื้นที่กรณีศึกษา

ตัวอย่างที่ ๑ แผนงานแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน

ตัวอย่างที่ ๒ แผนงานการจัดการทรัพยากรน้ำ คุณภาพน้ำ และปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้ง

ตัวอย่างที่ ๓ แผนงานการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ตัวอย่างที่ ๔ แผนงานการส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน

ตัวอย่างที่ ๑ แผนงานแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน

ขั้นตอนที่ ๑ นำแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงานที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มาจัดทำเป็นกรอบเพื่อการจัดทำแผนงาน/โครงการ

การจัดเตรียมแผนงานแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควันในจังหวัด.....
โดยนำมาจากแผนงานที่ ๑.๑.๑ ทรัพยากรป่าไม้ และแผนงานที่ ๒.๑.๓ การจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

ส่งเสริมการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้ กำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ และป่าเศรษฐกิจให้มีแนวเขตที่ชัดเจน รวมถึงส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจที่มีศักยภาพสูง หรือมีระบบตัดฟันยาวที่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้สิทธิชุมชนเข้าใช้ประโยชน์จากป่า โดยคำนึงถึงความเปราะบางเชิงนิเวศ ชีตจำกัด และศักยภาพในการฟื้นตัว

อนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง รวมทั้งชนิดพืชเฉพาะถิ่น พืชหายากและใกล้สูญพันธุ์ให้เป็นฐานทรัพยากรที่มั่นคง รวมถึงอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และป่าชายเลนที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศ

ส่งเสริมมาตรการห้ามมิให้มีการเผาในพื้นที่ชุมชน และพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อป้องกันปัญหาหมอกควันอากาศที่จะเกิดขึ้น รวมถึงจัดทำ พัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านคุณภาพอากาศระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการบูรณาการร่วมกันในการติดตาม ตรวจสอบ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการคุณภาพอากาศ

ขั้นตอนที่ ๒ จัดกลุ่มหรือประเภทของโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการให้มีลักษณะเป็นกลุ่มหรือประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน

การกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าให้ชัดเจน โดยการกำหนดเขตพื้นที่ป่าไม้ให้ชัดเจน และติดตามการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมการบุกรุกพื้นที่ป่าโดยการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำแนกเขตพื้นที่ป่าที่ได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วน และให้สิทธิที่จะมีที่ดินทำกินอย่างเป็นธรรม พร้อมดำเนินมาตรการเยียวยา หรือชดเชยให้กับราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการจำแนกเขตที่ดินป่าไม้เหมาะสม

การฟื้นฟูและดูแลรักษาป่าไม้ เพื่อดำเนินการให้มีการฟื้นฟู ปลูกป่า และดูแลรักษาพื้นที่ป่าตามหลักธรรมชาติ การปลูกป่าทดแทน ใช้หลักป่าสามอย่าง ประโยชน์สี่อย่าง โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และขยายเครือข่ายความรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้คนอยู่กับป่าได้และป่ามีความสมบูรณ์ ส่งเสริมการจัดตั้งป่าชุมชน การพัฒนาพื้นที่ป่าในเขตเมืองและชุมชน

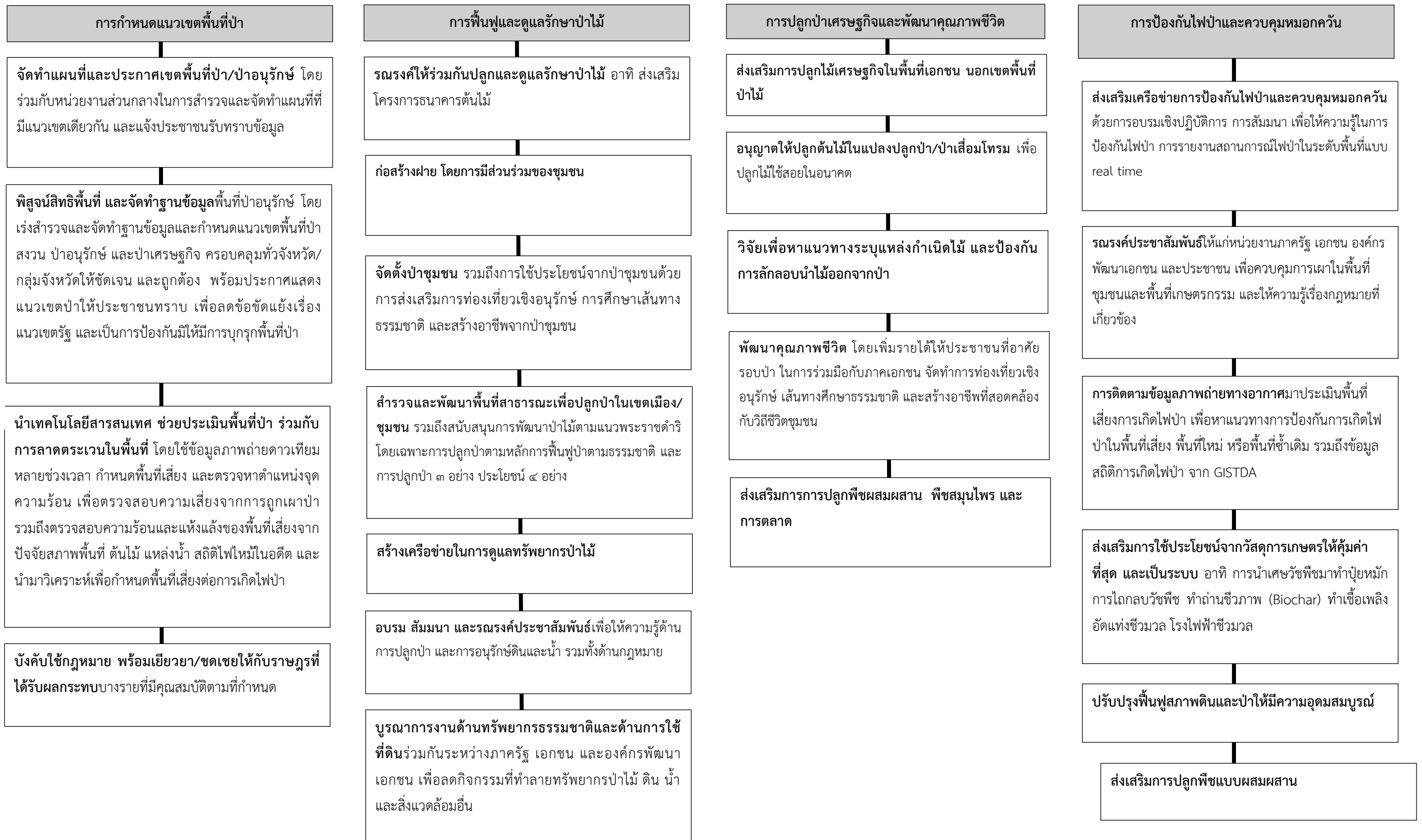
-ตัวอย่าง-

การจัดระบบการปลูกไม้เศรษฐกิจ ให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการได้ในพื้นที่ป่าไม้ทุกประเภท พร้อมส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่เอกชนหรือนอกเขตพื้นที่ป่าไม้ รวมถึงพื้นที่ของหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรักษาป่าไม้ ให้สามารถปลูกไม้เศรษฐกิจไว้สำหรับใช้สอย พร้อมจัดทำโครงการปลูกต้นไม้ที่สามารถนำมาใช้ได้ในอนาคต และสนับสนุนให้ประชาชนนำที่ดินมาปลูกป่าเศรษฐกิจและยึดเป็นอาชีพได้ และเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ต้องพัฒนาเครื่องมือรองรับไม้เศรษฐกิจ และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาหาแนวทางในการระบุแหล่งกำเนิดของไม้ มิให้มีการลักลอบนำไม้ออกจากป่า

การสร้างความร่วมมือในการป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควัน โดยการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน และเครือข่ายการป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและบูรณาการร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ในการรณรงค์ควบคุมการเผาในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรม ตลอดจนนำเทคโนโลยีมาช่วยป้องกันพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าการแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุการเกษตรให้คุ้มค่าที่สุด และเป็นระบบ อาทิ การนำเศษวัสดุพืชมาทำปุ๋ยหมัก การไถกลบวัสดุพืช ทำถ่านชีวภาพ (Biochar) ทำเชื้อเพลิงอัดแท่งชีวมวล โรงไฟฟ้าชีวมวล ส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน

ทั้งนี้ได้แสดงโครงการ/กิจกรรมภายใต้แผนงานแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน ดังรูปที่ ๔-๑

รูปที่ ๔-๑ แผนงานแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน

-ตัวอย่าง-

ขั้นตอนที่ ๓ จัดทำสรุประสำคัญสำคัญของแผนงานแก้ไขปัญหามอกควันในพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควันในจังหวัด.....

แผนงาน.....แก้ไขปัญหามอกควันในพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน.....

พื้นที่ดำเนินการ.จังหวัด...../กลุ่มจังหวัด.....

กลุ่มเป้าหมาย...ประชาชนที่อาศัยหรือมีที่ดินทำกินอยู่ติดเขตหรืออยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์/ชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

สรุประสำคัญ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ	เงื่อนไขที่สำคัญ
เป้าหมายรวม พื้นที่ป่าไม้ของประเทศเพิ่มขึ้น โดยมีพื้นที่ที่มีสภาพป่า ๔๐% ของพื้นที่ประเทศ	พื้นที่ที่มีสภาพป่า ๔๐% ของพื้นที่ประเทศ (พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๒๕% และป่าเศรษฐกิจ ๑๕%)	การใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) ในการประเมินพื้นที่ป่าไม้	นโยบายของประเทศและจังหวัดในเรื่องนี้คงเดิม
วัตถุประสงค์ เพื่อให้พื้นที่ป่าไม้มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และบูรณาการ และมีพื้นที่ที่มีสภาพป่าเพิ่มขึ้น	พื้นที่ที่มีสภาพป่าในเขตป่าอนุรักษ์และป่าเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น	การใช้ภาพถ่ายทางอากาศ	
ผลผลิต ๑. แผนที่แนวเขตพื้นที่ป่าที่มีแนวเขตเดียวกันที่ได้รับการยอมรับ ๒. พื้นที่ป่าอนุรักษ์ไม่ถูกบุกรุกใหม่เพิ่มขึ้น และพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น ๓. พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ๔. จำนวนไฟป่าที่เกิดขึ้นเฉลี่ยต่อปีลดลง (ความถี่และพื้นที่) และจำนวนวันที่มีคุณภาพอากาศเกินค่ามาตรฐานลดลง	๑.มีแผนที่แนวเขตป่าที่มีแนวเขตเดียวกัน ๒.พื้นที่ป่าอนุรักษ์ไม่ถูกบุกรุกใหม่เพิ่มขึ้น และพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น ๓.พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ๔.จำนวน hotspot ไฟป่าที่เกิดขึ้นเฉลี่ยต่อปีลดลง และจำนวนวันที่มีคุณภาพอากาศ (PM ₁₀) เกินค่ามาตรฐานลดลง	๑. แผนที่แนวเขตพื้นที่ป่าที่มีแนวเขตเดียวกัน ๒. ภาพถ่ายทางอากาศ ๓. ภาพถ่ายทางอากาศ ๔. ภาพถ่ายทางอากาศและเครื่องวัดฝุ่นละอองในอากาศ	

-ตัวอย่าง-

โครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.			รวมงบ (หน่วย : ล้านบาท)	แหล่งงบประมาณ				ลักษณะ โครงการ	
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		งบแผ่นดิน	งบจังหวัด	งบ อปท.	งบอื่นๆ	ต่อ เนื่อง	ใหม่
๑. การกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่า	✓	✓	✓		✓	✓	✓		✓	
๒. การฟื้นฟูและดูแลรักษาป่าไม้	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
๓. การปลูกป่าเศรษฐกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิต	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
๔. การป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควัน	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
รวม										

ขั้นตอนที่ ๔ จัดทำรายละเอียดของโครงการ หรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ

โครงการที่ ๑.๑ การกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่า

๑. ชื่อแผนงาน	แก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน ในจังหวัด.....
๒. ชื่อโครงการ	การกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่า
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ....๒. .... ๓. ....
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. ....๒. .... ๓. ภาคเอกชน ๔. องค์กรพัฒนาเอกชน
๕. หน่วยงานติดตามประเมินผล	๑. ....๒. .... ๓. ....
๖. ความเป็นมาของโครงการ	<p>ที่ผ่านมา ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัยและการเกษตรของประชาชนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงได้มีการบุกรุกทำลายป่า โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าอนุรักษ์อย่างต่อเนื่องจนทำให้พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัด ในปี พ.ศ. .... ที่มีอยู่จำนวน.....ไร่ และในปี พ.ศ. .... เหลือเพียง.....ไร่ ซึ่งได้ลดลงไปเป็นจำนวนมาก ส่งผลเสียหายและผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และมีปัญหาสิ่งแวดล้อมอื่น เช่น การสูญเสียความสมบูรณ์ของหน้าดิน การเกิดน้ำท่วมฉับพลัน และดินถล่ม อีกทั้งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมจึงจำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้ให้กลับคืนมา</p> <p>...หน่วยงานรับผิดชอบหลัก...จึงได้ร่วมกันกับ...หน่วยงานสนับสนุน.....ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชน กำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในพื้นที่..... ซึ่งเคยเป็นป่าสมบูรณ์ในเขตอนุรักษ์มาก่อน ดังนั้น จึงควรให้เกิดความชัดเจนในเรื่องขอบเขตของพื้นที่ที่เป็นพื้นที่สิทธิทำกินหรืออยู่อาศัยของประชาชนหรือพื้นที่อนุรักษ์ อันจะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดทำแผนและแนวทางในการฟื้นฟูพื้นที่เหล่านั้นอย่างเหมาะสม อีกทั้งผู้ที่ได้รับสิทธิก็จะสามารถมีสิทธิดูแลพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ หากได้รับการพิสูจน์สิทธิแล้ว ส่วนผู้ไม่มีสิทธิในที่ดินดังกล่าวควรจะได้รับทราบการชดเชยอย่างเป็นธรรม</p>
๗. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่า และมีรูปแบบการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน ๒. เพื่อพิสูจน์สิทธิการครอบครองพื้นที่แนวเขตป่าอนุรักษ์ ๓. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลแนวเขตป่าไม้ของรัฐ ได้แก่ แนวเขตป่าสงวน แนวเขตอุทยานแห่งชาติ แนวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และแนวเขตป่าชายเลน (กรณีพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้) รวมถึงพื้นที่ป่าไม้อื่น ๔. เพื่อเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบบางรายจากมาตรการพิสูจน์สิทธิการครอบครองพื้นที่ป่าให้ได้รับการชดเชยด้วยความเป็นธรรม
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. มีแผนที่แนวเขตพื้นที่ป่าที่มีแนวเขตเดียวกันและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ๒. ภาพถ่ายทางอากาศแสดงพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น และไม่มีพื้นที่ป่าไม้ถูกบุกรุกใหม่ ๓. จำนวนผู้ได้รับการชดเชยที่ได้รับผลกระทบจากการถูกอพยพจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๔. มีฐานข้อมูลพื้นที่ป่าอนุรักษ์

-ตัวอย่าง-

<p>๑๐. วิธีดำเนินการ</p>	<p>๑. จัดทำแผนที่และประกาศเขตพื้นที่ป่า/ป่าอนุรักษ์ โดยร่วมกับหน่วยงานส่วนกลาง ในการจัดทำแผนที่ที่มีแนวเขตเดียวกัน และแจ้งประชาชนรับทราบข้อมูล</p> <p>๒. พิสูจน์สิทธิพื้นที่ และจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยเร่งสำรวจและจัดทำ ฐานข้อมูลและกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ และป่าเศรษฐกิจ ครอบคลุม ทัวจังหวัด/กลุ่มจังหวัดให้ชัดเจน และถูกต้อง พร้อมประกาศแสดงแนวเขตป่าให้ ประชาชนทราบ เพื่อลดข้อขัดแย้งเรื่องแนวเขตรัฐ และเป็นการป้องกันมิให้มีการบุกรุก พื้นที่ป่า</p> <p>๓. นำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาช่วยประเมินพื้นที่ป่า ร่วมกับการลาดตระเวนในพื้นที่ โดยใช้ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมหลายช่วงเวลา กำหนดพื้นที่เสี่ยง และตรวจหา ตำแหน่งจุดความร้อน เพื่อตรวจสอบความเสี่ยงจากการถูกเผาป่า รวมถึงตรวจสอบ ความร้อนและแห้งแล้งของพื้นที่เสี่ยงจากปัจจัยสภาพพื้นที่ ต้นไม้ แหล่งน้ำ สถิติไฟไหม้ในอดีต และนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า</p> <p>๔. บังคับใช้กฎหมาย พร้อมเยียวยา/ชดเชยให้กับราษฎรที่ได้รับผลกระทบบางรายที่มี คุณสมบัติตามที่กำหนด</p>																								
<p>๑๑. แผนการดำเนินงาน</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">กิจกรรม</th> <th colspan="3">พ.ศ. ที่ดำเนินการ</th> </tr> <tr> <th>๒๕๖๒</th> <th>๒๕๖๓</th> <th>๒๕๖๔</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑. จัดทำแผนที่และประกาศเขตพื้นที่ป่า/ป่าอนุรักษ์ แบบบูรณาการ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>๒. สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลและกำหนดแนวเขต พื้นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ และป่าเศรษฐกิจ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>๓. สำรวจ ตรวจสอบ พร้อมทั้งการลาดตระเวนใน พื้นที่เพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>๔. สำรวจราษฎรที่ได้รับผลกระทบเพื่อเยียวยา/ชดเชย</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ			๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๑. จัดทำแผนที่และประกาศเขตพื้นที่ป่า/ป่าอนุรักษ์ แบบบูรณาการ				๒. สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลและกำหนดแนวเขต พื้นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ และป่าเศรษฐกิจ				๓. สำรวจ ตรวจสอบ พร้อมทั้งการลาดตระเวนใน พื้นที่เพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า				๔. สำรวจราษฎรที่ได้รับผลกระทบเพื่อเยียวยา/ชดเชย				
กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ																								
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔																						
๑. จัดทำแผนที่และประกาศเขตพื้นที่ป่า/ป่าอนุรักษ์ แบบบูรณาการ																									
๒. สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลและกำหนดแนวเขต พื้นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ และป่าเศรษฐกิจ																									
๓. สำรวจ ตรวจสอบ พร้อมทั้งการลาดตระเวนใน พื้นที่เพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า																									
๔. สำรวจราษฎรที่ได้รับผลกระทบเพื่อเยียวยา/ชดเชย																									
<p>๑๒. แผนงบประมาณ</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>กิจกรรม</th> <th>งบประมาณ (บาท)</th> <th>แหล่งงบประมาณ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑. จัดทำแผนที่และประกาศเขตพื้นที่ป่า/ป่าอนุรักษ์แบบบูรณาการ</td> <td></td> <td>แผ่นดิน/จังหวัด/.....</td> </tr> <tr> <td>๒. สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลและกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ และป่าเศรษฐกิจ</td> <td></td> <td>แผ่นดิน/จังหวัด/.....</td> </tr> <tr> <td>๓. สำรวจ ตรวจสอบ พร้อมทั้งการลาดตระเวนใน พื้นที่เพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า</td> <td></td> <td>แผ่นดิน/จังหวัด/.....</td> </tr> <tr> <td>๔. สำรวจราษฎรที่ได้รับผลกระทบเพื่อเยียวยา/ชดเชย</td> <td></td> <td>แผ่นดิน/จังหวัด/.....</td> </tr> </tbody> </table>	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ	๑. จัดทำแผนที่และประกาศเขตพื้นที่ป่า/ป่าอนุรักษ์แบบบูรณาการ		แผ่นดิน/จังหวัด/.....	๒. สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลและกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ และป่าเศรษฐกิจ		แผ่นดิน/จังหวัด/.....	๓. สำรวจ ตรวจสอบ พร้อมทั้งการลาดตระเวนใน พื้นที่เพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า		แผ่นดิน/จังหวัด/.....	๔. สำรวจราษฎรที่ได้รับผลกระทบเพื่อเยียวยา/ชดเชย		แผ่นดิน/จังหวัด/.....									
กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ																							
๑. จัดทำแผนที่และประกาศเขตพื้นที่ป่า/ป่าอนุรักษ์แบบบูรณาการ		แผ่นดิน/จังหวัด/.....																							
๒. สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลและกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ และป่าเศรษฐกิจ		แผ่นดิน/จังหวัด/.....																							
๓. สำรวจ ตรวจสอบ พร้อมทั้งการลาดตระเวนใน พื้นที่เพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า		แผ่นดิน/จังหวัด/.....																							
๔. สำรวจราษฎรที่ได้รับผลกระทบเพื่อเยียวยา/ชดเชย		แผ่นดิน/จังหวัด/.....																							
<p>๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ</p>	<p>ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และอยู่โดยรอบ ป่าอนุรักษ์ได้รับการพิสูจน์สิทธิถือครองพื้นที่ และมีประชาชนที่ ต้องอพยพจากพื้นที่อนุรักษ์บางรายที่มีคุณสมบัติได้รับ ค่าชดเชยอย่างเป็นธรรม</p> <p>ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด..... มีป่าไม้เพิ่มขึ้น</p>																								

โครงการที่ ๑.๒ การฟื้นฟูและดูแลรักษาป่าไม้

๑. ชื่อแผนงาน	แก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน ในจังหวัด.....
๒. ชื่อโครงการ	การฟื้นฟูและดูแลรักษาป่าไม้
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ....๒. .... ๓. ....
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. ....๒. .... ๓. ภาคเอกชน ๔. องค์กรพัฒนาเอกชน
๕. หน่วยงานติดตามประเมินผล	๑. ....๒. .... ๓. ....
๖. ความเป็นมาของโครงการ	<p>ที่ผ่านมา ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัยและการเกษตรของประชาชนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงได้มีการบุกรุกทำลายป่าอย่างต่อเนื่องจนทำให้พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดในปี พ.ศ. .... ที่มีอยู่จำนวน.....ไร่ และในปี พ.ศ. .... เหลือเพียง.....ไร่ ซึ่งลดลงไปเป็นจำนวนมาก ส่งผลเสียหายให้เกิดการขาดแคลนไม้ใช้สอยภายในประเทศ ผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และมีปัญหาสิ่งแวดล้อมอื่น เช่น การสูญเสียความสมบูรณ์ของหน้าดิน การเกิดน้ำท่วมฉับพลัน และดินถล่ม จึงจำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้ให้กลับคืนมา</p> <p>.....หน่วยงานรับผิดชอบหลัก..... จึงได้ร่วมกับกับ หน่วยงานสนับสนุน ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชน ฟื้นฟูและดูแลรักษาป่าไม้ ด้วยการปลูกป่า สร้างฝายเก็บกักและชะลอน้ำ เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้แก่ป่าไม้ การจัดตั้งป่าชุมชน การสร้างเครือข่ายดูแลทรัพยากรป่าไม้ พร้อมให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ป่าไม้ ดิน และน้ำ ในพื้นที่.....ซึ่งเคยถูกบุกรุกทำลายมาก่อน เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และได้เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อช่วยกันดูแลรักษาป่าไม้ ให้คงความอุดมสมบูรณ์ และยั่งยืนต่อไป</p>
๗. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่า และมีรูปแบบการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน ๒. เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้แก่พื้นที่ป่า และมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและประมง ๓. เพื่อสร้างเครือข่ายในการดูแลทรัพยากรป่าไม้ ๔. ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการปลูกป่า และการอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมทั้งด้านกฎหมาย
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๑. มีพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น ๒. มีปริมาณน้ำใช้ในชุมชนอย่างพอเพียง (จำนวนเรื่องร้องเรียนการขาดแคลนน้ำ) ๓. จำนวน/พื้นที่ป่าชุมชนเพิ่มมากขึ้น ๔. จำนวนเครือข่ายในการดูแลทรัพยากรป่าไม้ ๕. จำนวนประชาชนมีความรู้ (โดยการให้ความรู้แก่ประชาชน) เรื่องการปลูกป่า และการอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมทั้งด้านกฎหมาย

-ตัวอย่าง-

<p>๑๐. วิธีดำเนินการ</p>	<p>๑. รมรณรงค์ให้ร่วมกันปลูกและดูแลรักษาป่าไม้ อาทิ ส่งเสริมโครงการธนาคารต้นไม้</p> <p>๒. ก่อสร้างฝาย โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน</p> <p>๓. จัดตั้งป่าชุมชน รวมถึงการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนด้วยการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การศึกษาเส้นทางธรรมชาติ และสร้างอาชีพจากป่าชุมชน</p> <p>๔. สำรวจและพัฒนาพื้นที่สาธารณะเพื่อปลูกป่าในเขตเมือง/ชุมชน รวมถึงสนับสนุนการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ โดยเฉพาะการปลูกป่าตามหลักการฟื้นฟูพุ่มป่าตามธรรมชาติ และการปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง</p> <p>๕. สร้างเครือข่ายในการดูแลรักษาป่าไม้</p> <p>๖. อบรม สัมมนา และรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ด้านการปลูกป่า และการอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมทั้งด้านกฎหมาย</p> <p>๗. บูรณาการงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านการใช้ที่ดินร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อลดกิจกรรมที่ทำลายทรัพยากรป่าไม้ ดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อมอื่น</p>																																		
<p>๑๑. แผนการดำเนินงาน</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="494 824 1005 929" rowspan="2">กิจกรรม</th> <th colspan="3" data-bbox="1005 824 1361 884">พ.ศ. ที่ดำเนินการ</th> </tr> <tr> <th data-bbox="1005 884 1120 929">๒๕๖๒</th> <th data-bbox="1120 884 1235 929">๒๕๖๓</th> <th data-bbox="1235 884 1361 929">๒๕๖๔</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="494 929 1005 1025">๑. รมรณรงค์การปลูกต้นไม้และดูแลรักษาป่าไม้</td> <td data-bbox="1005 929 1120 1025"></td> <td data-bbox="1120 929 1235 1025"></td> <td data-bbox="1235 929 1361 1025"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="494 1025 1005 1122">๒. ก่อสร้างฝาย โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน</td> <td data-bbox="1005 1025 1120 1122"></td> <td data-bbox="1120 1025 1235 1122"></td> <td data-bbox="1235 1025 1361 1122"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="494 1122 1005 1218">๓. จัดตั้งป่าชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์</td> <td data-bbox="1005 1122 1120 1218"></td> <td data-bbox="1120 1122 1235 1218"></td> <td data-bbox="1235 1122 1361 1218"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="494 1218 1005 1368">๔. สำรวจและพัฒนาพื้นที่สาธารณะเพื่อปลูกป่าในเขตเมือง/ชุมชน รวมถึงแนวทางการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ</td> <td data-bbox="1005 1218 1120 1368"></td> <td data-bbox="1120 1218 1235 1368"></td> <td data-bbox="1235 1218 1361 1368"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="494 1368 1005 1518">๕. อบรม สัมมนาการดูแลรักษาป่าไม้และสร้างเครือข่าย</td> <td data-bbox="1005 1368 1120 1518"></td> <td data-bbox="1120 1368 1235 1518"></td> <td data-bbox="1235 1368 1361 1518"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="494 1518 1005 1906">๖. - อบรม สัมมนา และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจด้านการปลูกป่า และการอนุรักษ์ดิน น้ำ และกฎหมาย - วางแผนการจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านการใช้ที่ดินแบบบูรณาการ</td> <td data-bbox="1005 1518 1120 1906"></td> <td data-bbox="1120 1518 1235 1906"></td> <td data-bbox="1235 1518 1361 1906"></td> </tr> </tbody> </table>	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ			๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๑. รมรณรงค์การปลูกต้นไม้และดูแลรักษาป่าไม้				๒. ก่อสร้างฝาย โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน				๓. จัดตั้งป่าชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์				๔. สำรวจและพัฒนาพื้นที่สาธารณะเพื่อปลูกป่าในเขตเมือง/ชุมชน รวมถึงแนวทางการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ				๕. อบรม สัมมนาการดูแลรักษาป่าไม้และสร้างเครือข่าย				๖. - อบรม สัมมนา และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจด้านการปลูกป่า และการอนุรักษ์ดิน น้ำ และกฎหมาย - วางแผนการจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านการใช้ที่ดินแบบบูรณาการ						
กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ																																		
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔																																
๑. รมรณรงค์การปลูกต้นไม้และดูแลรักษาป่าไม้																																			
๒. ก่อสร้างฝาย โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน																																			
๓. จัดตั้งป่าชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์																																			
๔. สำรวจและพัฒนาพื้นที่สาธารณะเพื่อปลูกป่าในเขตเมือง/ชุมชน รวมถึงแนวทางการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ																																			
๕. อบรม สัมมนาการดูแลรักษาป่าไม้และสร้างเครือข่าย																																			
๖. - อบรม สัมมนา และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจด้านการปลูกป่า และการอนุรักษ์ดิน น้ำ และกฎหมาย - วางแผนการจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านการใช้ที่ดินแบบบูรณาการ																																			

-ตัวอย่าง-

๑๒. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่ง งบประมาณ
	๑. จัดกิจกรรมธนาคารต้นไม้รณรงค์การปลูกและดูแลรักษาป่าไม้		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....
	๒. ก่อสร้างฝาย โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน		แผ่นดิน/ จังหวัด/.....
	๓. จัดตั้งป่าชุมชน และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์		แผ่นดิน/ จังหวัด/.....
	๔. สำรวจและพัฒนาพื้นที่สาธารณะเพื่อปลูกป่าในเขตเมือง/ชุมชน รวมถึงแนวทางการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ		แผ่นดิน/ จังหวัด/.....
	๕. อบรม สัมมนาการดูแลทรัพยากรป่าไม้และสร้างเครือข่าย		แผ่นดิน/ จังหวัด/.....
	๗. - อบรม สัมมนา และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจด้านการปลูกป่า และการอนุรักษ์ดิน น้ำ และกฎหมาย - วางแผนการจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านการใช้ที่ดินแบบบูรณาการ		แผ่นดิน/ จังหวัด/ เอกชน/.....
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<p>ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: มีป่าไม้ในชุมชน และประชาชนได้รับประโยชน์ด้านรายได้หรืออาชีพจากทรัพยากรป่าไม้</p> <p>ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีจากการมีทรัพยากรอย่างเพียงพอ</p>		

โครงการที่ ๑.๓ การปลูกป่าเศรษฐกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิต

๑. ชื่อแผนงาน	แก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน ในจังหวัด.....
๒. ชื่อโครงการ	การปลูกป่าเศรษฐกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิต
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. .... ๒. .... ๓. ....
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. .... ๒. .... ๓. ภาคเอกชน ๔. องค์กรพัฒนาเอกชน
๕. หน่วยงานติดตามประเมินผล	๑. .... ๒. .... ๓. ....
๖. ความเป็นมาของโครงการ	<p>ที่ผ่านมา ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัยและการเกษตรของประชาชนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงได้มีการบุกรุกทำลายป่าอย่างต่อเนื่องจนทำให้พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัด ในปี พ.ศ. .... ที่มีอยู่จำนวน.....ไร่ และในปี พ.ศ. ....เหลือเพียง.....ไร่ ซึ่งลดลงไปเป็นจำนวนมาก ส่งผลเสียหายให้เกิดการขาดแคลนไม้ใช้สอยภายในประเทศ ผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และมีปัญหาสิ่งแวดล้อมอื่น เช่น การสูญเสียความสมบูรณ์ของหน้าดิน การเกิดน้ำท่วมฉับพลัน ดินถล่ม จึงจำเป็นต้องเร่งรีบแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อฟื้นฟูลำดับความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้ให้กลับคืนมา</p> <p>...หน่วยงานรับผิดชอบหลัก... จึงได้ร่วมกับกับ...หน่วยงานสนับสนุน...ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชน ปลูกป่าบริเวณพื้นที่.....ซึ่งเคยถูกบุกรุกทำลายมาก่อน เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และได้เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อช่วยกันดูแลรักษาป่าไม้ให้คงความอุดมสมบูรณ์ และยั่งยืนต่อไป</p>
๗. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้เกิดรูปแบบการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน ด้วยการส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจ และเกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	<p>๑. จำนวนพื้นที่ปลูกต้นไม้ในพื้นที่เอกชน และป่าเสื่อมโทรม เพิ่มขึ้น</p> <p>๒. งบประมาณเพื่อการวิจัย และป้องกันการลักลอบนำไม้ออกจากป่า</p> <p>๓. ประชาชนมีรายได้จากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้ทั้งทางตรงและทางอ้อมเพิ่มขึ้น</p>
๑๐. วิธีดำเนินการ	<p>๑. ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน นอกเขตพื้นที่ป่าไม้</p> <p>๒. อนุญาตให้ปลูกต้นไม้ในแปลงปลูกป่า/ป่าเสื่อมโทรม เพื่อปลูกไม้ใช้สอยในอนาคต</p> <p>๓. วิจัยเพื่อหาแนวทางระบุแหล่งกำเนิดไม้ และป้องกันการลักลอบนำไม้ออกจากป่า</p> <p>๔. พัฒนาคุณภาพชีวิต โดยเพิ่มรายได้ให้ประชาชนที่อาศัยรอบป่า ในการร่วมมือกับภาคเอกชน จัดทำการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เส้นทางศึกษาระบบนิเวศ และสร้างอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชน</p> <p>๕. ส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสาน พืชสมุนไพร และการตลาด</p>

-ตัวอย่าง-

๑๑. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม		พ.ศ. ที่ดำเนินการ		
			๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
	๑. รณรงค์การปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่เอกชนนอกเขตพื้นที่ป่าไม้				
	๒. สนับสนุนการปลูกต้นไม้ในแปลงปลูกป่า/ป่าเสื่อมโทรม				
	๓. ศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางระบุแหล่งกำเนิดไม้และป้องกันการลักลอบนำไม้ออกจากป่า				
	๔. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเส้นทางศึกษารธรรมชาติ โดยร่วมมือกับภาคเอกชน และเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน				
	๕. ส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสาน พืชสมุนไพร และการตลาด				
๑๒. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ		
	๑. รณรงค์การปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่เอกชนนอกเขตพื้นที่ป่าไม้		แผ่นดิน/จังหวัด/เอกชน/.....		
	๒. สนับสนุนการปลูกต้นไม้ในแปลงปลูกป่า/ป่าเสื่อมโทรม		แผ่นดิน/จังหวัด/เอกชน/.....		
	๓. ศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางระบุแหล่งกำเนิดไม้และป้องกันการลักลอบนำไม้ออกจากป่า		แผ่นดิน/จังหวัด/เอกชน/.....		
	๔. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเส้นทางศึกษารธรรมชาติ โดยร่วมมือกับภาคเอกชน และเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน		แผ่นดิน/จังหวัด/เอกชน/.....		
	๕. ส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสาน พืชสมุนไพร และการตลาด		แผ่นดิน/จังหวัด/อปท./เอกชน/.....		
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<p>ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนผู้ประกอบการอาชีพปลูกไม้เศรษฐกิจ</p> <p>ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัดมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น จากที่มีการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่เพิ่มขึ้น</p>				

โครงการที่ ๑.๔ การป้องกันไฟฟ้าและควบคุมหมอกควัน

๑. ชื่อแผนงาน	แก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน ในจังหวัด.....
๒. ชื่อโครงการ	การป้องกันไฟฟ้าและควบคุมหมอกควัน
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. .... ๒. .... ๓. ....
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. .... ๒. .... ๓. ภาคเอกชน ๔. องค์กรพัฒนาเอกชน
๕. หน่วยงานติดตามประเมินผล	๑. .... ๒. .... ๓. ....
๖. ความเป็นมาของโครงการ	<p>ปัญหาการเผาไหม้ ไฟป่า และหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือที่เกิดขึ้นเป็นบริเวณกว้าง ในหลายจังหวัดได้ทวีความรุนแรงขึ้น โดยมีค่ามลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐาน ได้แก่ จังหวัด..... โดยเฉพาะจังหวัด.....มีค่ามลพิษทางอากาศวัดได้ .....ไม่โครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และยังมีแนวโน้มว่าจะสูงขึ้น ในขณะที่จุดที่แสดงความร้อน (Hotspot) บนภาพถ่ายทางอากาศได้แสดงผลของตำแหน่งที่เกิดการเผาไหม้ขึ้น โดยมีสาเหตุจากการจุดไฟเผาของมนุษย์ทั้งที่เจตนาและไม่ได้เจตนา รวมถึงสาเหตุโดยธรรมชาติ ซึ่งมีสัดส่วนค่อนข้างน้อย</p> <p>นอกจากนี้คุณภาพอากาศ ในอีกหลายพื้นที่ พบฝุ่นละอองสูงเกินเกณฑ์มาตรฐาน และอยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ และบางแห่งเครื่องบินไม่สามารถทำการขึ้นลงได้ สำหรับสาเหตุของหมอกควัน ฝุ่นละอองซึ่งมีสาเหตุมาจากฝีมือมนุษย์ที่จุดไฟเผา วัชพืชในไร่ นา กับถางป่าเพื่อบุกรุกเป็นสำคัญ โดยปัญหานี้ เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ และได้เกิดอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะในฤดูแล้ง ดังนั้น จึงต้องมีการลดและควบคุมการเผาในที่โล่งอย่างเร่งด่วนเนื่องจากส่งผลกระทบต่อสุขภาพคุณภาพอากาศที่มีต่อสุขภาพของประชาชนโดยทั่วไป รวมถึงผลกระทบต่อภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด ภูมิภาค และประเทศ</p>
๗. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อลดการเผาไหม้พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ทางการเกษตร หรือการเผาในที่โล่งอื่นๆ ๒. เพื่อส่งเสริมเครือข่ายการป้องกันไฟฟ้าและควบคุมหมอกควัน ๓. เพื่อหาและนำรูปแบบการติดตามและประเมินความรุนแรงของจุดความร้อนจากการเผาไหม้อย่างทันที่ ๔. ควบคุมและลดการเผาไหม้จากภาคการเกษตรโดยการใช้เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างคุ้มค่า
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. จำนวน hotspot ไฟป่าที่เกิดขึ้นเฉลี่ยต่อปีลดลง ๒. จำนวนวันที่มีคุณภาพอากาศ (PM₁₀) เกินค่ามาตรฐานลดลง ๓. จำนวนผู้ป่วยเกี่ยวกับโรคระบบทางเดินหายใจลดลง ๔. จำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ๕. มีการใช้วัสดุจากการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น

-ตัวอย่าง-

<p>๑๐. วิธีดำเนินการ</p>	<p>๑. ส่งเสริมเครือข่ายการป้องกันไฟฟ้าและควบคุมหมอกควัน ด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา เพื่อให้ความรู้ในการป้องกันไฟฟ้า การรายงานสถานการณ์ไฟฟ้าในระดับพื้นที่แบบ real time</p> <p>๒. รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้แก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชนเพื่อควบคุมการเผาในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรม และให้ความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓. การติดตามข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศมาประเมินพื้นที่เสี่ยงการเกิดไฟฟ้า เพื่อหาแนวทางการป้องกันการเกิดไฟฟ้าในพื้นที่เสี่ยง พื้นที่ใหม่ หรือพื้นที่ซ้ำเดิม รวมถึงข้อมูลสถิติการเกิดไฟฟ้า จาก GISTDA</p> <p>๔. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุการเกษตรให้คุ้มค่าที่สุด และเป็นระบบ อาทิ การนำเศษวัชพืชมาทำปุ๋ยหมัก การไถกลบวัชพืช ทำถ่านชีวภาพ (Biochar) ทำเชื้อเพลิงอัดแท่งชีวมวล โรงไฟฟ้าชีวมวล</p> <p>๕. ปรับปรุงฟื้นฟูสภาพดินและป่าให้มีความอุดมสมบูรณ์</p> <p>๖. ส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน</p>																																																								
<p>๑๑. แผนการดำเนินงาน</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">กิจกรรม</th> <th colspan="3">พ.ศ. ที่ดำเนินการ</th> </tr> <tr> <th>๒๕๖๒</th> <th>๒๕๖๓</th> <th>๒๕๖๔</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑. อบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาเพื่อให้ความรู้ในการป้องกันไฟฟ้าและการรายงานสถานการณ์ไฟฟ้าแก่เครือข่าย</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>๒. รณรงค์ประชาสัมพันธ์การควบคุมการเผาในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรม</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>๓. ติดตามประเมินผลเพื่อหาแนวทางป้องกันการเกิดไฟฟ้าในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่อื่นๆ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>๔. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุการเกษตรให้คุ้มค่าที่สุด และเป็นระบบ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>๕. ปรับปรุงฟื้นฟูสภาพดินและป่าให้มีความอุดมสมบูรณ์</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>๖. ส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ			๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๑. อบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาเพื่อให้ความรู้ในการป้องกันไฟฟ้าและการรายงานสถานการณ์ไฟฟ้าแก่เครือข่าย				๒. รณรงค์ประชาสัมพันธ์การควบคุมการเผาในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรม				๓. ติดตามประเมินผลเพื่อหาแนวทางป้องกันการเกิดไฟฟ้าในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่อื่นๆ				๔. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุการเกษตรให้คุ้มค่าที่สุด และเป็นระบบ				๕. ปรับปรุงฟื้นฟูสภาพดินและป่าให้มีความอุดมสมบูรณ์				๖. ส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน				<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">พ.ศ. ที่ดำเนินการ</th> </tr> <tr> <th>๒๕๖๒</th> <th>๒๕๖๓</th> <th>๒๕๖๔</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	พ.ศ. ที่ดำเนินการ			๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔																		
กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ																																																								
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔																																																						
๑. อบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาเพื่อให้ความรู้ในการป้องกันไฟฟ้าและการรายงานสถานการณ์ไฟฟ้าแก่เครือข่าย																																																									
๒. รณรงค์ประชาสัมพันธ์การควบคุมการเผาในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรม																																																									
๓. ติดตามประเมินผลเพื่อหาแนวทางป้องกันการเกิดไฟฟ้าในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่อื่นๆ																																																									
๔. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุการเกษตรให้คุ้มค่าที่สุด และเป็นระบบ																																																									
๕. ปรับปรุงฟื้นฟูสภาพดินและป่าให้มีความอุดมสมบูรณ์																																																									
๖. ส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน																																																									
พ.ศ. ที่ดำเนินการ																																																									
๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔																																																							
<p>๑๒. แผนงบประมาณ</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>กิจกรรม</th> <th>งบประมาณ (บาท)</th> <th>แหล่งงบประมาณ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑. อบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาเพื่อให้ความรู้ในการป้องกันไฟฟ้าและการรายงานสถานการณ์ไฟฟ้าแก่เครือข่าย</td> <td></td> <td>จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....</td> </tr> <tr> <td>๒. รณรงค์ประชาสัมพันธ์การควบคุมการเผาในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรม</td> <td></td> <td>จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....</td> </tr> <tr> <td>๓. ติดตามประเมินผลเพื่อหาแนวทางป้องกันการเกิดไฟฟ้าในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่อื่นๆ</td> <td></td> <td>จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....</td> </tr> </tbody> </table>	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ	๑. อบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาเพื่อให้ความรู้ในการป้องกันไฟฟ้าและการรายงานสถานการณ์ไฟฟ้าแก่เครือข่าย		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....	๒. รณรงค์ประชาสัมพันธ์การควบคุมการเผาในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรม		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....	๓. ติดตามประเมินผลเพื่อหาแนวทางป้องกันการเกิดไฟฟ้าในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่อื่นๆ		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....	<table border="1"> <thead> <tr> <th>งบประมาณ (บาท)</th> <th>แหล่งงบประมาณ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....</td> </tr> <tr> <td></td> <td>จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....</td> </tr> <tr> <td></td> <td>จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....</td> </tr> </tbody> </table>	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....																																			
กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ																																																							
๑. อบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาเพื่อให้ความรู้ในการป้องกันไฟฟ้าและการรายงานสถานการณ์ไฟฟ้าแก่เครือข่าย		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....																																																							
๒. รณรงค์ประชาสัมพันธ์การควบคุมการเผาในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรม		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....																																																							
๓. ติดตามประเมินผลเพื่อหาแนวทางป้องกันการเกิดไฟฟ้าในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่อื่นๆ		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....																																																							
งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ																																																								
	จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....																																																								
	จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....																																																								
	จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....																																																								

-ตัวอย่าง-

	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
	๔. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุการเกษตรให้ คุ้มค่าที่สุด และเป็นระบบ		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....
	๕. ปรับปรุงฟื้นฟูสภาพดินและป่าให้มีความอุดม สมบูรณ์		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....
	๖. ส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<p>ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเนื่องจากมีคุณภาพอากาศอยู่ใน เกณฑ์มาตรฐาน</p> <p>ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการที่มีนักท่องเที่ยวในพื้นที่ เพิ่มขึ้น</p>		

ตัวอย่างที่ ๒ แผนงานจัดการทรัพยากรน้ำ คุณภาพน้ำ และปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้ง

ขั้นตอนที่ ๑ นำแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงานที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มาเป็นกรอบเพื่อการจัดทำแผนงาน/โครงการ

การจัดเตรียมแผนงานจัดการทรัพยากรน้ำ คุณภาพน้ำ และปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้ง สำหรับจังหวัด ..... โดยนำมาจาก แผนงานที่ ๑.๑.๒ ทรัพยากรน้ำ/น้ำบาดาล แผนงานที่ ๒.๑.๒ การจัดการน้ำเสีย และแผนงานที่ ๔.๒.๑ การสร้างความพร้อมและขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชน

สร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักด้านการลดการเกิดน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด และการบำบัดน้ำเสียเบื้องต้นให้แก่ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริม สนับสนุน ผลักดัน ให้ครัวเรือน ชุมชน มีระบบบำบัดน้ำเสียขนาดเล็ก หรือมีการติดตั้งถังดักไขมัน รวมถึงควบคุมอาคารขนาดใหญ่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการติดตั้งและเดินระบบบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งเร่งรัดหาแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีและระบบการติดตาม ตรวจสอบแหล่งกำเนิดน้ำเสีย ส่งเสริมการผลิตพลังงานจากน้ำเสีย และการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัด และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด มาใช้ประโยชน์

ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ตามธรรมชาติ แหล่งน้ำที่มีอยู่เดิม ลำน้ำที่ตื้นเขิน โดยปรับปรุงทางระบายน้ำ และขจัดสิ่งกีดขวาง ที่ค้ำน้ำถึงผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำ จัดระบบชลประทานให้เหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพของกลุ่มน้ำ

สำรวจพื้นที่กักเก็บน้ำผิวดินที่มีศักยภาพและเหมาะสม เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการกักเก็บน้ำเป็นแก้มลิง สำหรับไว้ใช้ในการอุปโภค บริโภค การสำรวจ พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล

พัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ จัดกลุ่มหรือประเภทของโครงการ/กิจกรรม ที่จะดำเนินการให้มีลักษณะเป็นกลุ่มหรือประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน

การลดการเกิดน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด โดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในการลดน้ำเสียให้แก่ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมการผลิตพลังงานจากน้ำเสีย และการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด มาใช้ประโยชน์

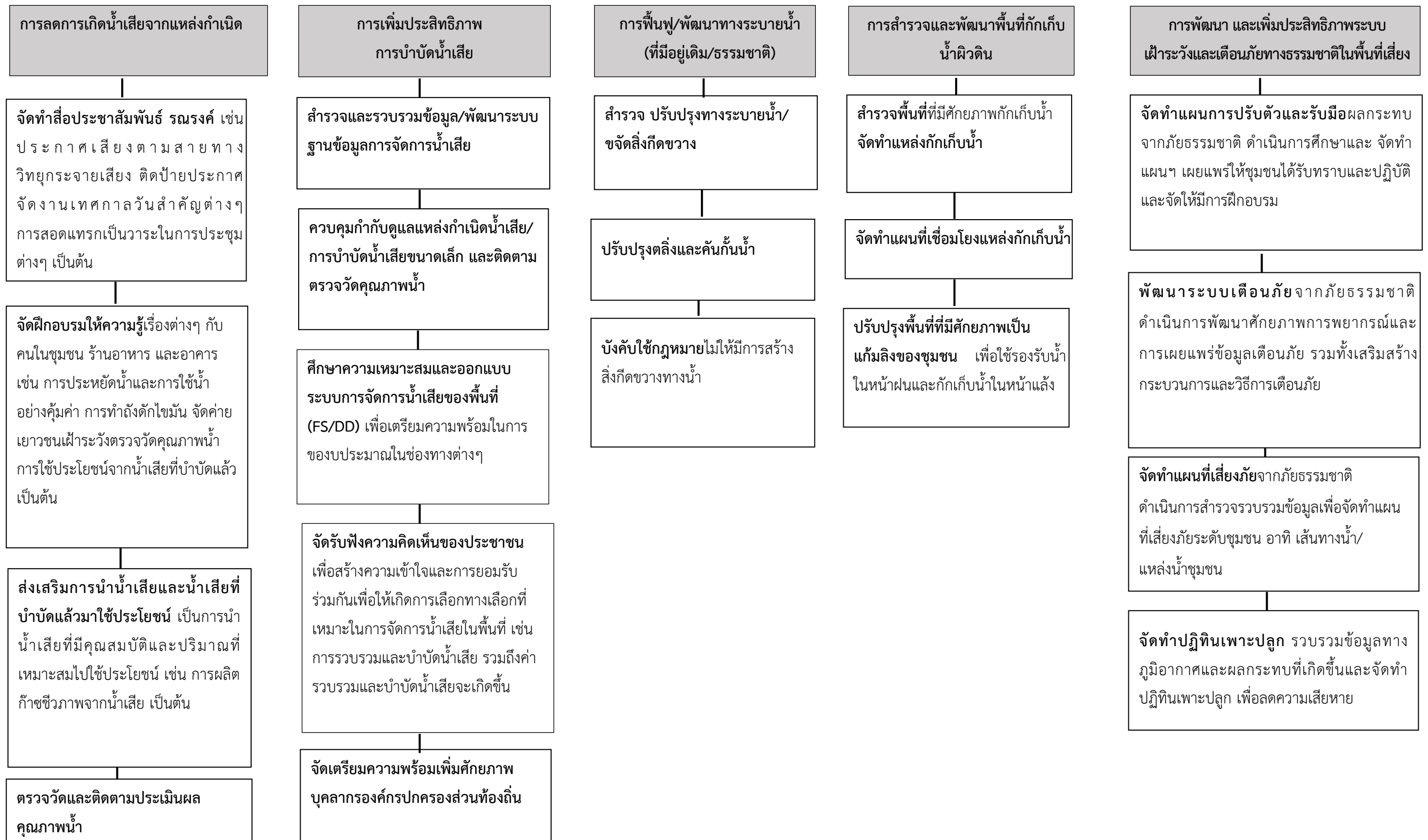
การเพิ่มประสิทธิภาพการรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย โดยการส่งเสริม สนับสนุน ผลักดันให้ครัวเรือน ชุมชน มีระบบบำบัดน้ำเสียขนาดเล็ก รวมถึงควบคุมอาคารขนาดใหญ่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการติดตั้งระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสีย เร่งรัดหาแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีและระบบการติดตาม ตรวจสอบแหล่งกำเนิดน้ำเสีย รวมถึงพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญเพื่อรองรับการควบคุมและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย

การฟื้นฟู และพัฒนาทางระบายน้ำ (ที่มีอยู่เดิม/ธรรมชาติ) แหล่งน้ำที่มีอยู่เดิม และลำน้ำที่ตื้นเขิน โดยปรับปรุงทางระบายน้ำ และขจัดสิ่งกีดขวาง ที่คำนึงถึงผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำ รวมถึงปรับปรุงคันกันน้ำ ฝายทดน้ำ และประตูระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพในการระบายน้ำ จัดระบบชลประทาน ให้เหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพของกลุ่มน้ำ และบังคับใช้กฎหมายไม่ให้มีการสร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำ

การสำรวจและพัฒนาพื้นที่กักเก็บน้ำผิวดิน ที่มีศักยภาพและเหมาะสม เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการกักเก็บน้ำเป็นแก้มลิง รวมถึงจัดทำแผนที่แหล่งน้ำชุมชนสำหรับไว้ใช้ในการอุปโภค บริโภค โดยใช้พื้นที่สาธารณะของชุมชนให้เป็นแหล่งน้ำชุมชน รวมถึงเป็นแหล่งรองรับน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วม หรือเป็นแหล่งกักเก็บน้ำ พร้อมจัดทำแผนที่แหล่งน้ำผิวดินของชุมชน เพื่อวางแผนการต่อเชื่อมแหล่งน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ให้สามารถระบายน้ำ ในช่วงภาวะวิกฤติ และการสำรวจ พัฒนา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล

การพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยง โดยการจัดเตรียมพื้นที่อพยพรองรับ เพื่อรับมือกับภัยธรรมชาติที่อาจเกิดบ่อยครั้งและรุนแรงขึ้น ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนการปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือความเสี่ยง

ทั้งนี้ได้แสดงโครงการ/กิจกรรมภายใต้แผนงานจัดการทรัพยากรน้ำ คุณภาพน้ำ และปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้ง ดังรูปที่ ๔-๒

รูปที่ ๔- ๒ แผนงานจัดการทรัพยากรน้ำ คุณภาพน้ำ และปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้ง

ขั้นตอนที่ ๓ จัดทำสรุปลักษณะสำคัญของแผนงาน

แผนงาน.....แผนงานจัดการทรัพยากรน้ำ คุณภาพน้ำ และปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้ง.....

พื้นที่ดำเนินการ...จังหวัด...../กลุ่มจังหวัด.....

กลุ่มเป้าหมาย...ประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วม/ภัยแล้งในจังหวัด.....

สรุปลักษณะสำคัญ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ	เงื่อนไขที่สำคัญ
<p>เป้าหมายรวม</p> <ul style="list-style-type: none"> ● จังหวัด/กลุ่มจังหวัด .....สามารถป้องกันและบำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้ ● จังหวัด.....มีความสามารถในการรับมือกับสถานการณ์น้ำท่วม/ภัยแล้งได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้น - มูลค่าความเสียหายจากภัยน้ำท่วม/ภัยแล้งลดลง - จิตสำนึกและความตระหนักของประชาชนในพื้นที่เสี่ยง 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลทางสถิติ - แบบสอบถาม/สำรวจ 	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายของประเทศและจังหวัด - งบประมาณ - การมีส่วนร่วมของประชาชน
<p>วัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เพื่อป้องกันและรักษาคุณภาพน้ำ ● เพื่อให้มีแผนการป้องกันน้ำท่วม/ภัยแล้ง ที่มีประสิทธิภาพค้ำประกันความปลอดภัยของประชาชน และความเสียหายอื่นๆ 			
<p>ผลผลิต</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้รับการบำบัดให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ๒. แม่น้ำ ลำคลองได้รับการปรับปรุงและมีการระบายน้ำที่ดี ๓. มีแหล่งกักเก็บน้ำสำหรับการอุปโภคและบริโภคสำหรับชุมชนอย่างเพียงพอ ๔. มีมาตรการป้องกันและบรรเทาความเสียหายจากน้ำท่วม/ภัยแล้งที่ชัดเจน 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ร้อยละของปริมาณน้ำเสียที่ได้รับการบำบัด ๒. คุณภาพน้ำดีขึ้นร้อยละ...../ปริมาณน้ำเสียลดลงร้อยละ.... ๓. พื้นที่ที่ถูกน้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก/ (ลดลง) ๔. พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง (ลดลง) ๕. มีแผนการปรับตัวและรับมือผลกระทบจากภัยธรรมชาติ มีระบบเตือนภัยจากภัยธรรมชาติ และมีแผนที่เสี่ยงภัยจากภัยธรรมชาติ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. นโยบาย/แผนดำเนินการป้องกัน/บำบัดน้ำเสีย ๒. ข้อมูลทางสถิติ ๓. แบบสอบถามและรายงานการสำรวจ/รวบรวมข้อมูล ๔. รายงานการป้องกันและความเสียหายจากน้ำท่วม/ภัยแล้ง ๕. รายงานเรื่องการขาดแคลนน้ำใช้อุปโภค-บริโภค ๖. รายงานความเสียหายจากภัยธรรมชาติ 	

-ตัวอย่าง-

โครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.			รวมงบ (หน่วย : ล้านบาท)	แหล่งงบประมาณ				ลักษณะ โครงการ	
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		งบแผ่นดิน	งบจังหวัด	งบ อปท.	งบอื่นๆ	ต่อ เนื่อง	ใหม่
๑. การลดการเกิดน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการรวบรวม และบำบัดน้ำเสีย	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
๓. การฟื้นฟู และพัฒนาทางระบายน้ำ (ที่มีอยู่เดิม/ธรรมชาติ)	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
๔. การสำรวจและพัฒนาพื้นที่กักเก็บ น้ำผิวดิน	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
๕. การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทาง ธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยง	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	

ขั้นตอนที่ ๔ จัดทำรายละเอียดของโครงการ หรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ

โครงการที่ ๒.๑ การลดการเกิดน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด

๑. ชื่อแผนงาน	แผนงานจัดการทรัพยากรน้ำ คุณภาพน้ำ และปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้ง
๒. ชื่อโครงการ	การลดการเกิดน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ....๒. .... ๓. ....
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. .... ๒. .... ๓. สถาบันการศึกษา ๔. ภาคเอกชน ๕. องค์กรพัฒนาเอกชน
๕. หน่วยงานติดตามประเมินผล	๑. ....๒. .... ๓. ....
๖. ความเป็นมาของโครงการ	การปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำ ลำคลองสาธารณะ โดยไม่ผ่านกระบวนการบำบัดทำให้คุณภาพแหล่งน้ำที่สำคัญซึ่งไหลผ่านจังหวัด..... /ชุมชนในเขตกลุ่มจังหวัด..... เม่น้ำเสียอยู่ในระดับวิกฤต ส่งผลกระทบต่อประชาชนได้รับความเดือดร้อน ดังนั้น จึงควรมีการป้องกันและบำบัดน้ำเสียที่ถูกต้องเหมาะสมก่อนปล่อยลงสู่สาธารณะ โดยการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ภาคีเครือข่าย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการดูแลป้องกัน และบำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้นในชุมชน ซึ่งบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจทางด้านวิชาการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา น้ำเสีย ด้วยเหตุนี้ เพื่อเป็นการลดการเกิดและการปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำสู่สาธารณะ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน จึงจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ อบรมให้ความรู้เรื่องต่างๆ เช่น การจัดทำถังดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสียชุมชนเบื้องต้นก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ การฝึกอบรมเฝ้าระวังและตรวจสอบคุณภาพน้ำเบื้องต้น ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสามัคคีและความเข้มแข็งในชุมชน ส่งเสริมให้เกิดการนำน้ำเสียและน้ำเสียที่บำบัดแล้วมาใช้ประโยชน์ใหม่ เป็นต้น
๗. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔
๘. วัตถุประสงค์ของ โครงการ	เพื่อป้องกันและลดการปล่อยน้ำเสีย ณ จุดกำเนิดลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมแก่ชุมชนในการเฝ้าระวังและบำบัดน้ำเสียชุมชนในเบื้องต้น
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๑. ปริมาณน้ำเสียลดลงร้อยละ..... ๒. ร้อยละของบุคลากรที่เข้าร่วมฝึกอบรมมีความรู้หลังอบรมเพิ่มขึ้น
๑๐. วิธีดำเนินการ	๑. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ธารรงค์ เช่น ประกาศเสียงตามสายทางวิทยุกระจายเสียง ติดป้ายประกาศ จัดงานเทศกาลวันสำคัญต่างๆ การสอดแทรกเป็นวาระในการประชุมต่างๆ เป็นต้น ๒. จัดฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องต่างๆ กับคนในชุมชน ร้านอาหาร และอาคาร เช่น การประหยัดน้ำและการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า การทำถังดักไขมัน จัดค่ายเยาวชน เฝ้าระวังตรวจวัดคุณภาพน้ำ การใช้ประโยชน์จากน้ำเสียที่บำบัดแล้ว เป็นต้น ๓. ส่งเสริมการนำน้ำเสียและน้ำเสียที่บำบัดแล้วมาใช้ประโยชน์ เป็นการนำน้ำเสียที่มีคุณสมบัติและปริมาณที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ เช่น การผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสีย เป็นต้น ๔. ตรวจวัดและติดตามประเมินผลคุณภาพน้ำ

-ตัวอย่าง-

๑๑. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม		พ.ศ. ที่ดำเนินการ		
			๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
	๑. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์ รณรงค์				
	๒. จัดฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องต่างๆ กับคนในชุมชน ร้านอาหาร และอาคาร				
	๓. ส่งเสริมการนำน้ำเสียและน้ำเสียที่บำบัดแล้วมาใช้ ประโยชน์เป็นการนำน้ำเสียที่มีคุณสมบัติและปริมาณ ที่เหมาะสมไปใช้ ประโยชน์				
๔. ตรวจสอบและติดตามประเมินผลคุณภาพน้ำ					
๑๒. แผนงบประมาณ	กิจกรรม		งบประมาณ	แหล่ง	
			(บาท)	งบประมาณ	
	๑. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์ รณรงค์			แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./เอกชน/.....	
	๒. จัดฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องต่างๆ กับคนในชุมชน ร้านอาหาร และอาคาร			แผ่นดิน/ จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....	
	๓. ส่งเสริมการนำน้ำเสียและน้ำเสียที่บำบัดแล้วมา ใช้ประโยชน์ เป็นการนำน้ำเสียที่มีคุณสมบัติและ ปริมาณที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์			แผ่นดิน/ จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....	
๔. ตรวจสอบและติดตามประเมินผลคุณภาพน้ำ			แผ่นดิน/ จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....		
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<p>ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและ บำบัดน้ำเสียชุมชนขึ้นต้นอย่างถูกวิธี</p> <p>ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ เกิดการทำงาน ร่วมกันอย่างบูรณาการ</p>				

โครงการที่ ๒.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย

๑. ชื่อแผนงาน	แผนงานจัดการทรัพยากรน้ำ คุณภาพน้ำ และปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้ง
๒. ชื่อโครงการ	การเพิ่มประสิทธิภาพการรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ....๒. .... ๓. ....
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. .... ๒. .... ๓. สถาบันการศึกษา ๔. ภาคเอกชน ๕. องค์กรพัฒนาเอกชน
๕. หน่วยงานติดตามประเมินผล	๑. ....๒. .... ๓. ....
๖. ความเป็นมาของโครงการ	การเพิ่มขึ้นของประชากร อีกทั้งการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดความ ความต้องการใช้น้ำในปริมาณมากขึ้นทั้งการอุปโภคและการบริโภค ทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวก่อให้เกิดปริมาณน้ำเสียเพิ่มขึ้น หากไม่ได้รับการบำบัด ที่ถูกวิธีก่อนปล่อยสู่สาธารณะ ไม่มีการควบคุม กำกับดูแลแหล่งกำเนิดน้ำเสีย หรือ ติดตามตรวจวัดคุณภาพน้ำจะเกิดปัญหาคุณภาพแหล่งน้ำสาธารณะต่ำกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน จากข้อมูลสถิติคุณภาพแหล่งน้ำปี พ.ศ. .... ถึง พ.ศ. ....ที่วัดได้อยู่ใน เกณฑ์..... (จากปริมาณน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้น ..... ลบ.ม. ต่อวัน แต่สามารถบำบัด ได้..... ลบ.ม.ต่อวัน) อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คุณภาพน้ำแหล่งน้ำสาธารณะต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐานเนื่องมาจากไม่มีระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ขาด บุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการควบคุม กำกับดูแลแหล่งกำเนิดน้ำเสีย ดูแลระบบ รวบรวมและระบบบำบัด จึงควรผลักดันให้มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม รวมทั้งฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถ ดำเนินงานได้เต็มประสิทธิภาพมากขึ้น
๗. ความสอดคล้องกับ นโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำสาธารณะดีขึ้น รวมทั้งเพิ่มศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๑. ปริมาณน้ำเสียลดลง ๒. คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินดีขึ้นจากปีฐาน ๓. ร้อยละของบุคลากรที่เข้าร่วมฝึกอบรมมีความรู้หลังอบรมเพิ่มขึ้น
๑๐. วิธีดำเนินการ	๑. สืบค้นและรวบรวมข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูล ๒. ควบคุม กำกับดูแลแหล่งกำเนิดน้ำเสีย/ติดตามตรวจวัดคุณภาพน้ำ ๓. ศึกษาความเหมาะสมและออกแบบระบบการจัดการน้ำเสียของพื้นที่ (FS/DD) เพื่อ เตรียมความพร้อมในการของบประมาณในช่องทางต่างๆ ๔. จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมในการจัดการน้ำเสียในพื้นที่ เช่น การรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย รวมถึงการรวบรวมและบำบัดน้ำเสียจะเกิดขึ้น เป็นต้น ๕. จัดเตรียมความพร้อมเพิ่มศักยภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

-ตัวอย่าง-

๑๑. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม		พ.ศ. ที่ดำเนินการ		
			๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
	๑.	สำรวจและรวบรวมข้อมูล/พัฒนาระบบฐานข้อมูล			
	๒.	ควบคุมกำกับดูแลแหล่งกำเนิดน้ำเสีย/ติดตามตรวจวัดคุณภาพน้ำ			
	๓.	ศึกษาความเหมาะสมและออกแบบระบบการจัดการน้ำเสียของพื้นที่ (FS/DD)			
	๔.	จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน			
	๕.	จัดเตรียมความพร้อมเพิ่มศักยภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น			
๑๒. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ		
	๑. สำรวจและรวบรวมข้อมูล/พัฒนาระบบฐานข้อมูล		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....		
	๒. ควบคุมกำกับดูแลแหล่งกำเนิดน้ำเสีย/ติดตามตรวจวัดคุณภาพน้ำ		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./เอกชน/.....		
	๓. ศึกษาความเหมาะสมและออกแบบระบบการจัดการน้ำเสียของพื้นที่ (FS/DD)		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./เอกชน/.....		
	๔. จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./เอกชน/.....		
	๕. จัดเตรียมความพร้อมเพิ่มศักยภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./เอกชน/.....		
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<p>ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนในชุมชน</p> <p>ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ</p>				

โครงการที่ ๒.๓ การฟื้นฟู/พัฒนาทางระบายน้ำ (ที่มีอยู่เดิม/ธรรมชาติ)

๑. ชื่อแผนงาน	แผนงานจัดการทรัพยากรน้ำ คุณภาพน้ำ และปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้ง		
๒. ชื่อโครงการ	การฟื้นฟู/พัฒนาทางระบายน้ำ (ที่มีอยู่เดิม/ธรรมชาติ)		
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. .... ๒. .... ๓.		
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. .... ๒. .... ๓. สถาบันการศึกษา ๔. ภาคเอกชน ๕. องค์กรพัฒนาเอกชน		
๕. หน่วยงานติดตามประเมินผล	๑. .... ๒. .... ๓.		
๖. ความเป็นมาของโครงการ	ในช่วงฤดูฝนของปีที่ผ่านมา พื้นที่ .....อำเภอของจังหวัด..... ประสบกับปัญหาน้ำท่วมซ้ำ ระบายน้ำไม่ทัน ทำให้ประชาชนได้รับมีความเดือดร้อนจากการเกิดน้ำท่วมซ้ำ ดังนั้นจึงต้องมีการสำรวจและดำเนินการขจัดสิ่งกีดขวาง/ขุดลอกคลองเพื่อระบายน้ำให้ไหลลงสู่แหล่งกักเก็บน้ำ หรือแม่น้ำให้เร็วที่สุด รวมทั้งดำเนินการปรับปรุงตลิ่งและคันกั้นน้ำให้อยู่ในสภาพที่ดี		
๗. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔		
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อปรับปรุงทางระบายน้ำ ให้น้ำไหลลงสู่แม่น้ำ แหล่งกักเก็บน้ำ ได้รวดเร็ว ไม่เกิดการท่วมซ้ำให้ประชาชนได้รับผลกระทบ		
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๑. พื้นที่ที่ถูกระบายน้ำท่วม (ลดลง) ๒. จำนวนครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม (ลดลง)		
๑๐. วิธีดำเนินการ	๑. สำรวจ ปรับปรุงทางระบายน้ำ/ ขจัดสิ่งกีดขวาง ๒. ปรับปรุงตลิ่งและคันกั้นน้ำ ๓. บังคับใช้กฎหมายไม่ให้มีการสร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ		
๑๑. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ	
		๒๕๖๒	๒๕๖๓
	๑. สำรวจ ปรับปรุงทางระบายน้ำ/ ขจัดสิ่งกีดขวาง		
	๒. ปรับปรุงตลิ่งและคันกั้นน้ำ		
	๓. บังคับใช้กฎหมายไม่ให้มีการสร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำ		
๑๒. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
	๑. สำรวจ ปรับปรุงทางระบายน้ำ/ ขจัดสิ่งกีดขวาง		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./เอกชน/.....
	๒. ปรับปรุงตลิ่งและคันกั้นน้ำ		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./เอกชน/.....
	๓. บังคับใช้กฎหมายไม่ให้มีการสร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำ		
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด.....		

โครงการที่ ๒.๔ การสำรวจและพัฒนาพื้นที่กักเก็บน้ำผิวดิน

๑.ชื่อแผนงาน	แผนงานจัดการทรัพยากรน้ำ คุณภาพน้ำ และปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้ง		
๒.ชื่อโครงการ	การสำรวจและพัฒนาพื้นที่กักเก็บน้ำผิวดิน		
๓.หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ....๒. .... ๓.		
๔.หน่วยงานสนับสนุน	๑. ....๒. .... ๓. สถาบันการศึกษา ๔. ภาคเอกชน ๕. องค์กรพัฒนาเอกชน		
๕.หน่วยงานติดตามประเมินผล	๑. ....๒. .... ๓.		
๖.ความเป็นมาของโครงการ	ในช่วงฤดูแล้งของปีที่ผ่านมา พื้นที่ .....อำเภอของจังหวัด..... ประสบกับปัญหาภัยแล้ง ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำ ดังนั้นจึงต้องจัดให้มีสถานที่เก็บกักน้ำตามจุดต่างๆ เพื่อทำหน้าที่เป็นบึงพักน้ำให้ฤดูน้ำหลาก โดยรองรับน้ำฝน ฉะนั้นเมื่อฝนตกน้ำฝนจึงไหลลงสู่ทางระบายน้ำ และถูกขังไว้ในพื้นที่กักเก็บน้ำ หากมีปริมาณน้ำมากจะรอเวลาให้คลองต่างๆ ซึ่งเป็นทางระบายน้ำหลักพร่องน้ำพอจะรับน้ำได้จึงค่อยๆ ระบายน้ำลงเป็นการช่วยลดปัญหาน้ำท่วมขังได้ในระดับหนึ่ง และควรให้มีการขุดสระในพื้นที่ไว้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตรในหน้าแล้ง ทำให้ประชาชนในพื้นที่มีน้ำใช้เพื่อการอุปโภค บริโภค และใช้เพื่อการเกษตรได้อีกด้วย		
๗. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔		
๘.วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อปรับปรุงแหล่งกักเก็บน้ำ ให้ประชาชนในจังหวัดมีน้ำใช้ในหน้าแล้งอย่างพอเพียง		
๙.ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๑. พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง (ลดลง) ๒. จำนวนครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง (ลดลง)		
๑๐.วิธีดำเนินการ	๑. สำรวจพื้นที่ที่มีศักยภาพกักเก็บน้ำ จัดทำแหล่งกักเก็บน้ำ และจัดทำแผนที่เชื่อมโยงแหล่งกักเก็บน้ำ ๒. ปรับปรุงพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นแก้มลิงของชุมชน เพื่อใช้รองรับน้ำในหน้าฝนและกักเก็บน้ำในหน้าแล้ง		
๑๑.แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ	
		๒๕๖๒	๒๕๖๓
	๑. สำรวจพื้นที่ที่มีศักยภาพกักเก็บน้ำ จัดทำแหล่งกักเก็บน้ำ		
	๒. จัดทำแผนที่เชื่อมโยงแหล่งกักเก็บน้ำ		
	๓. ปรับปรุงพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นแก้มลิงของชุมชน		

-ตัวอย่าง-

๑๒. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
	๑. สำรวจพื้นที่ที่มีศักยภาพกักเก็บน้ำ จัดทำแหล่งกักเก็บน้ำ และจัดทำ แผนที่เชื่อมโยงแหล่งกักเก็บน้ำ		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./เอกชน/.....
	๒. จัดทำแผนที่เชื่อมโยงแหล่งกักเก็บน้ำ		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./เอกชน/.....
	๓. ปรับปรุงพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็น แก้มลิงของชุมชน		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./เอกชน/.....
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด.....		

โครงการที่ ๒.๕ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยง

๑. ชื่อแผนงาน	แผนงานจัดการทรัพยากรน้ำ คุณภาพน้ำ และปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้ง
๒. ชื่อโครงการ	การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยง
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ....๒. .... ๓. ....
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. ....๒. .... ๓. สถาบันการศึกษา ๔. ภาคเอกชน ๕. องค์กรพัฒนาเอกชน
๕. หน่วยงานติดตามประเมินผล	๑. ....๒. .... ๓. ....
๖. ความเป็นมาของโครงการ	ปัจจุบันการเกิดภัยธรรมชาติมีแนวโน้มทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น สร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และของทางราชการเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะพื้นที่ของจังหวัด..... ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม ดินถล่ม เป็นประจำทุกๆ ปี หน่วยงานรับผิดชอบหลัก และ หน่วยงานสนับสนุน..... จึงเห็นควรหาแนวทางเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงลดและบรรเทาความสูญเสียที่จะเกิดขึ้น โดยการจัดให้มีการจัดทำแผนบรรเทาความเสียหายจากภัยธรรมชาติ การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากภัยธรรมชาติ และการพัฒนาระบบเตือนภัยจากภัยธรรมชาติ
๗. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อลดและบรรเทาความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติ
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๑. มีแผนการปรับตัวและรับมือผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ๒. มีระบบเตือนภัยจากภัยธรรมชาติ และ ๓. มีแผนที่เสี่ยงภัยจากภัยธรรมชาติ
๑๐. วิธีดำเนินการ	๑. จัดทำแผนการปรับตัวและรับมือผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ดำเนินการศึกษาและจัดทำแผนฯ เผยแพร่ให้ชุมชนได้รับทราบและปฏิบัติ และจัดให้มีการฝึกอบรม ๒. พัฒนาระบบเตือนภัยจากภัยธรรมชาติ ดำเนินการพัฒนาศักยภาพการพยากรณ์และการเผยแพร่ข้อมูลเตือนภัย รวมทั้งเสริมสร้างกระบวนการและวิธีการเตือนภัย ๓. จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากภัยธรรมชาติ ดำเนินการสำรวจรวบรวมข้อมูล อาทิ เส้นทางน้ำ/แหล่งน้ำชุมชนเพื่อจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยระดับชุมชน ๔. จัดทำปฏิทินเพาะปลูก รวบรวมข้อมูลทางภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้นและจัดทำปฏิทินเพาะปลูก เพื่อลดความเสียหาย

-ตัวอย่าง-

๑๑. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม		พ.ศ. ที่ดำเนินการ		
			๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
	๑. จัดทำแผนการปรับตัวและรับมือผลกระทบฯ				
	๒. พัฒนาระบบเตือนภัยจากภัยธรรมชาติ				
	๓. จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากภัยธรรมชาติ/ เส้นทางน้ำ/แหล่งน้ำระดับชุมชน				
๔. จัดทำปฏิทินเพาะปลูก					
๑๒. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ		
	๑. จัดทำแผนการปรับตัวและรับมือฯ		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./เอกชน/.....		
	๒. พัฒนาระบบเตือนภัย		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./เอกชน/.....		
	๓. จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย/เส้นทางน้ำ/ แหล่งน้ำระดับชุมชน		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./เอกชน/.....		
	๔. จัดทำปฏิทินเพาะปลูก		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./เอกชน/.....		
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด.....				

ตัวอย่างที่ ๓ แผนงานการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ขั้นตอนที่ ๑ พิจารณาแนวทางปฏิบัติของยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงานภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย มาเป็นกรอบเพื่อการจัดทำแผนงาน/โครงการ

โดยนำมาจากแผนงานที่ ๒.๑.๔ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตราย แนวทางปฏิบัติข้อ ๒.๑.๔.๑ - ๒.๑.๔.๑๙

ปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะ การลดขยะจากต้นทางตามหลักการ 3R (Reduce, Recycle, Reuse) หรือการลด การรีไซเคิล และการนำกลับมาใช้ใหม่ ส่งเสริมมาตรการให้มีการคัดแยกขยะ เพื่อให้เกิดการนำวัสดุกลับมาใช้ซ้ำ เร่งจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสม พัฒนารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยให้เกิดความคุ้มค่า ลดปริมาณขยะ และเตรียมสถานที่กำจัดขยะขั้นสุดท้าย

ขั้นตอนที่ ๒ จัดกลุ่มหรือประเภทของโครงการที่จะดำเนินการให้มีลักษณะเป็นกลุ่มหรือประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน

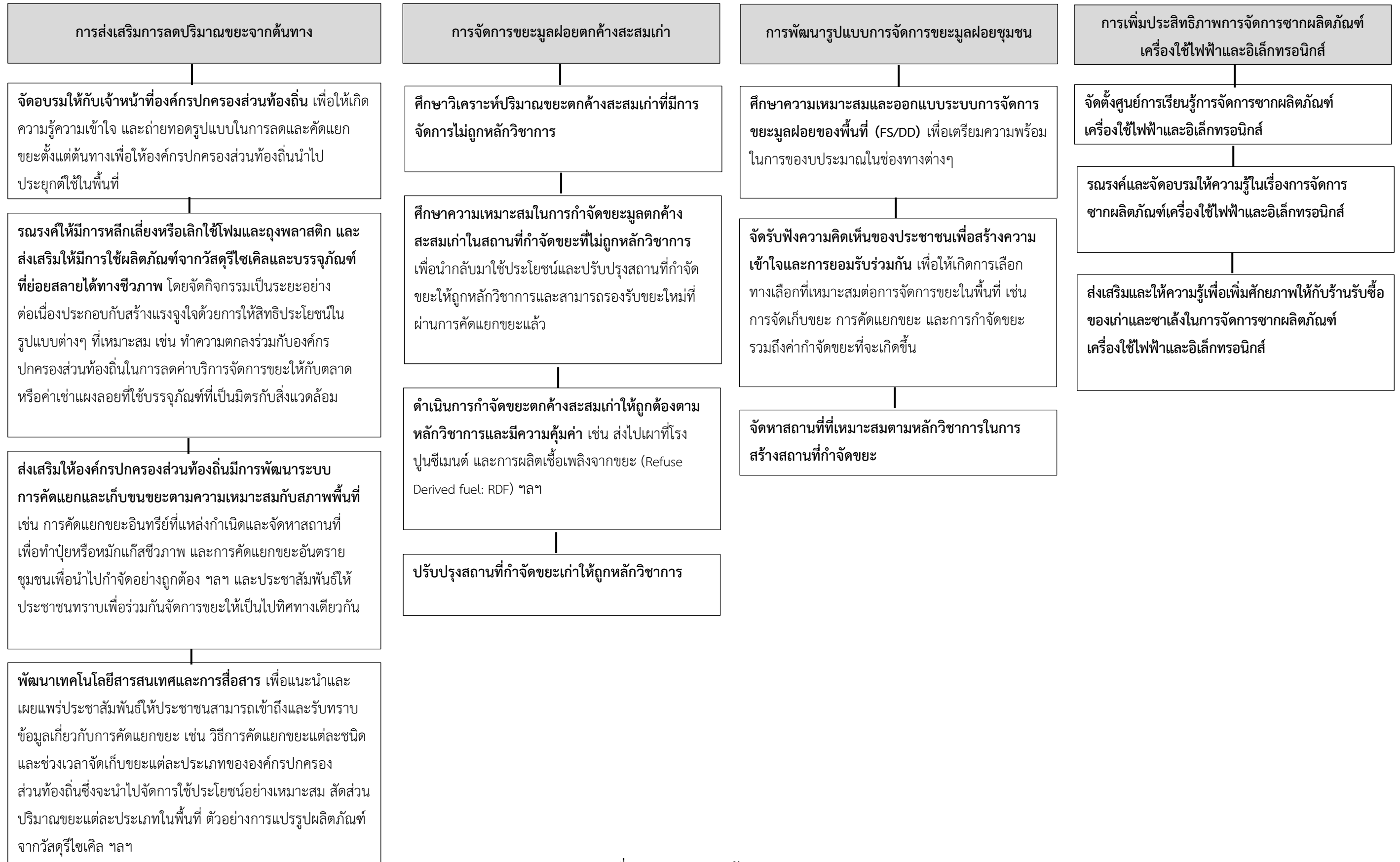
ต้นทาง ส่งเสริมการลดปริมาณขยะจากต้นทาง โดยงดหรือเลิกการใช้กล่องโฟม ถุงพลาสติก หรือวัสดุที่ย่อยสลายได้ยาก สนับสนุนและส่งเสริมการลดขยะอาหาร (Food Waste)

กลางทาง (๑) พัฒนาระบบการเก็บขนและรวบรวมขยะให้มีประสิทธิภาพ และ (๒) ผลักดันให้ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสินค้า สนับสนุนผู้ประกอบการที่มีการคัดแยกซากผลิตภัณฑ์ ซากบรรจุภัณฑ์ และของเสียอันตรายชุมชนให้มีการจัดการที่ถูกต้อง

ปลายทาง (๑) เร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้าง (๒) พัฒนารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตรายที่เหมาะสม และก่อให้เกิดความคุ้มค่า และ (๓) สนับสนุนให้มีระบบการจัดการที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่ และศักยภาพในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ของเสียอันตราย (๑) ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และ (๒) ติดตามและเฝ้าระวังการลักลอบทิ้งของเสียอันตรายและสารอันตรายในสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ได้แสดงโครงการ/กิจกรรมภายใต้แผนงานการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ดังรูปที่ ๔-๓

รูปที่ ๔-๓ แผนงานการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ขั้นตอนที่ ๓ สรุปสาระสำคัญของแผนงานการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

แผนงาน.....การจัดการขยะชุมชน.....

พื้นที่ดำเนินการ.....จังหวัด...../กลุ่มจังหวัด.....

กลุ่มเป้าหมาย.....ประชาชนในพื้นที่.....นักเรียน.....ร้านรับซื้อของเก่า.....ซากเลี้ยง.....

สรุปสาระสำคัญ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ	เงื่อนไขที่สำคัญ
<p>เป้าหมายรวม</p> <p>การใช้ประโยชน์จากวัสดุและทรัพยากรมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และเกิดของเสียน้อยลง</p>	<p>๑. ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) (ลดลง)</p> <p>๒. อัตราการเกิดขยะต่อจำนวนประชากร (ลดลง)</p>	<p>- ระบบการจดสถิติ</p> <p>- ฐานข้อมูลประชากร</p> <p>- ฐานข้อมูล GPP</p>	<p>- งบประมาณ</p> <p>- การมีส่วนร่วมและการยอมรับของประชาชน</p> <p>- ศักยภาพของบุคลากร</p>
<p>วัตถุประสงค์</p> <p>ให้มีการใช้วัสดุและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเกิดของเสียน้อยและสามารถจัดการขยะได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ</p>			
<p>ผลผลิต</p> <p>๑. ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นลดลง</p> <p>๒. มีการใช้ประโยชน์จากวัสดุและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า</p> <p>๓. ขยะได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ</p>	<p>๑. ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ลดลง)</p> <p>๒. ปริมาณขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่ (เพิ่มขึ้น)</p> <p>๓. ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการถูกหลักวิชาการ (เพิ่มขึ้น)</p>	<p>๑. ระบบการจดสถิติ</p> <p>๒. สถิติจากร้านรับซื้อของเก่าและปริมาณการคัดแยกที่สถานที่กำจัดขยะ</p> <p>๓. ข้อมูลสถิติปริมาณขยะเหลือทิ้งขั้นสุดท้ายที่นำไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ</p>	

-ตัวอย่าง-

โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			รวมงบ (หน่วย : ล้านบาท)	แหล่งงบประมาณ				ลักษณะ โครงการ	
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		งบแผ่นดิน	งบจังหวัด	งบอปท.	งบอื่นๆ	ต่อ เนื่อง	ใหม่
๑. การส่งเสริมการลดปริมาณขยะจาก ต้นทาง	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
๒. การจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสม เก่าที่กำจัดไม่ถูกหลักวิชาการ	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
๓. การพัฒนารูปแบบการจัดการ ขยะมูลฝอยชุมชนที่เหมาะสม และ มีความคุ้มค่า	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
๔. การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	

ขั้นตอนที่ ๔ จัดทำรายละเอียดของโครงการ หรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ

โครงการที่ ๓.๑ การส่งเสริมการลดปริมาณขยะจากต้นทาง

๑. ชื่อแผนงาน	การจัดการขยะ
๒. ชื่อโครงการ	การส่งเสริมการลดปริมาณขยะจากต้นทาง
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ....๒. .... ๓. ....
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. .... ๒. .... ๓. สถาบันการศึกษา ๔. ภาคเอกชน ๕. องค์กรพัฒนาเอกชน
๕. หน่วยงานติดตามประเมินผล	๑. ....๒. .... ๓. ....
๖. ความเป็นมาของโครงการ	<p>สถานการณ์ปัญหาขยะมูลฝอยของ.....มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับพื้นที่สำหรับเป็นที่ตั้งของระบบกำจัดขยะมีไม่เพียงพอและมีปัญหาถูกต้องด้าน จากชุมชน รวมถึงการเข้าไปใช้พื้นที่ป่า หรือพื้นที่สาธารณะ ก็มักก่อให้เกิดปัญหาการทำลาย ระบบนิเวศและเกิดปัญหามลพิษแพร่กระจายสู่สิ่งแวดล้อม ดังนั้น แนวทางการจัดการเพื่อ ลดปริมาณขยะจากต้นทาง จึงเป็นมาตรการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเป็นการ ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด มุ่งสู่สังคมที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม</p> <p>..หน่วยงานรับผิดชอบ.จึงได้ร่วมกันกับ.หน่วยงานสนับสนุน. ภาคเอกชน องค์กร พัฒนาเอกชน และประชาชน จัดทำโครงการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนใน การคัดแยกขยะที่ต้นทางขึ้นเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเตรียมความพร้อมให้กับ ภาคประชาชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง และเพื่อให้สามารถนำไปสู่การจัดการขยะ รูปแบบใหม่ได้ต่อไป</p>
๗. ความสอดคล้องกับ นโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๖๔
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างความพร้อมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการดำเนินการ คัดแยกขยะที่ต้นทางร่วมกับภาคประชาชน ๒. ลดปริมาณขยะที่จะนำไปสู่สถานที่กำจัดขยะขั้นสุดท้าย
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๑. จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการพัฒนาระบบการคัดแยกขยะในพื้นที่ ๒. ร้อยละของปริมาณขยะรีไซเคิล
๑๐. วิธีดำเนินการ	๑. จัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และถ่ายทอดรูปแบบในการลดและคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางเพื่อให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ ๒. รณรงค์ให้มีการหลีกเลี่ยงหรือเลิกใช้โฟมและถุงพลาสติก และส่งเสริมให้มีการใช้ ผลิตภัณฑ์จากวัสดุรีไซเคิลและบรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ทางชีวภาพ โดยจัด กิจกรรมเป็นระยะอย่างต่อเนื่องประกอบกับสร้างแรงจูงใจด้วยการให้สิทธิประโยชน์ ในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสม เช่น ทำความตกลงร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน การลดค่าบริการจัดการขยะให้กับตลาดหรือค่าเช่าแผงลอยที่ใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม

-ตัวอย่าง-

	<p>๓. ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาระบบการคัดแยกและเก็บขยะตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เช่น การคัดแยกขยะอินทรีย์ที่แหล่งกำเนิดและจัดหาสถานที่เพื่อทำปุ๋ยหรือหมักแก๊สชีวภาพ และการคัดแยกขยะอันตรายชุมชนเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง ฯลฯ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเพื่อร่วมกันจัดการขยะให้เป็นไปทิศทางเดียวกัน</p> <p>๔. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อแนะนำและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ เช่น วิธีการคัดแยกขยะแต่ละชนิดและช่วงเวลาจัดเก็บขยะแต่ละประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจะนำไปจัดการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม สัดส่วนปริมาณขยะแต่ละประเภทในพื้นที่ ตัวอย่างการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากวัสดุรีไซเคิล ฯลฯ</p>																						
<p>๑๑. แผนการดำเนินงาน</p>	<p>กิจกรรม</p>		<p>พ.ศ. ที่ดำเนินการ</p> <table border="1" data-bbox="1042 752 1361 1238"> <tr> <td></td> <td>๒๕๖๒</td> <td>๒๕๖๓</td> <td>๒๕๖๔</td> </tr> <tr> <td>๑. จัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>๒. รณรงค์ให้มีการหลีกเลี่ยงหรือเลิกใช้โฟมและถุงพลาสติกและส่งเสริมให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์จากวัสดุรีไซเคิล</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>๓. ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาระบบการคัดแยกและเก็บขยะ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>๔. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๑. จัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น				๒. รณรงค์ให้มีการหลีกเลี่ยงหรือเลิกใช้โฟมและถุงพลาสติกและส่งเสริมให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์จากวัสดุรีไซเคิล				๓. ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาระบบการคัดแยกและเก็บขยะ				๔. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร			
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔																				
๑. จัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น																							
๒. รณรงค์ให้มีการหลีกเลี่ยงหรือเลิกใช้โฟมและถุงพลาสติกและส่งเสริมให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์จากวัสดุรีไซเคิล																							
๓. ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาระบบการคัดแยกและเก็บขยะ																							
๔. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร																							
<p>๑๒. แผนงบประมาณ</p>	<p>กิจกรรม</p>	<p>งบประมาณ (บาท)</p>	<p>แหล่งงบประมาณ</p>																				
<p>๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ</p>	<p>ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถลดภาระการจัดการปัญหาขยะที่ปลายทาง และประชาชนมีรายได้จากการคัดแยกขยะ</p> <p>ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี</p>																						

โครงการที่ ๓.๒ การจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสมเก่าที่กำจัดไม่ถูกหลักวิชาการ

๑. ชื่อแผนงาน	การจัดการขยะ		
๒. ชื่อโครงการ	การจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสมเก่าที่กำจัดไม่ถูกหลักวิชาการ		
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ....๒. .... ๓.		
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. ....๒. .... ๓. สถาบันการศึกษา ๔. ภาคเอกชน ๕. องค์กรพัฒนาเอกชน		
๕. หน่วยงานติดตามประเมินผล	๑. ....๒. .... ๓.		
๖. ความเป็นมาของโครงการ	<p>สถานการณ์ขยะมูลฝอยตกค้างของ.....เป็นปัญหาวิกฤตที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างกว่า ..... ตัน/ปี ถูกกำจัดทิ้งในบ่อฝังกลบขยะที่ไม่ถูกหลักวิชาการหรือเผาในที่โล่ง และมีการลักลอบนำไปทิ้งในบ่อดินเก่าหรือพื้นที่รกร้าง นอกจากนี้ สถานที่กำจัดมูลฝอยสามารถรองรับขยะได้อีกเพียง.....ปี รวมทั้งไม่สามารถหาพื้นที่สำหรับเป็นที่ตั้งของระบบกำจัดขยะได้ เนื่องจากการต่อต้านของประชาชน ทำให้ปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยของประชาชนในบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศด้วย</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ จึงได้ร่วมกับกับ หน่วยงานสนับสนุน ภาคเอกชน และประชาชน จัดทำโครงการแก้ไขปัญหาขยะตกค้างเก่า เพื่อนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ และปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ให้สามารถรองรับขยะใหม่ในอนาคต รวมทั้งเตรียมความพร้อมให้กับภาคประชาชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทางเพื่อลดปริมาณขยะต่อไป</p>		
๗. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔		
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า		
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ปริมาณขยะที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า		
๑๐. วิธีดำเนินการ	<p>๑. ศึกษาวิเคราะห์ปริมาณขยะตกค้างสะสมเก่าที่มีการจัดการไม่ถูกหลักวิชาการ</p> <p>๒. ศึกษาความเหมาะสมในการกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมเก่าในสถานที่กำจัดขยะที่ไม่ถูกหลักวิชาการ เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์และปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะให้ถูกหลักวิชาการและสามารถรองรับขยะใหม่ที่ผ่านการคัดแยกขยะแล้ว</p> <p>๓. ดำเนินการกำจัดขยะตกค้างสะสมเก่าให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและมีความคุ้มค่า เช่น ส่งไปเผาที่โรงปูนซีเมนต์ และการผลิตเชื้อเพลิงจากขยะ (Refuse Derived fuel: RDF) ฯลฯ</p> <p>๔. ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะเก่าให้ถูกหลักวิชาการ</p>		
๑๑. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ	
		๒๕๖๒	๒๕๖๓
	๑. ศึกษาวิเคราะห์ปริมาณขยะตกค้างสะสมเก่าและความเหมาะสมในการกำจัดให้ถูกหลักวิชาการ		
	๒. ดำเนินการกำจัดขยะตกค้างสะสมเก่าให้หลักวิชาการและมีความคุ้มค่า		
๓. ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะเก่าให้ถูกหลักวิชาการ			

-ตัวอย่าง-

๑๒. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
	๑. ศึกษาวิเคราะห์ปริมาณขยะตกค้าง สะสมเก่าและความเหมาะสมในการ กำจัดให้ถูกหลักวิชาการ		จังหวัด/อปท.
	๒. ดำเนินการกำจัดขยะตกค้างสะสมเก่า ให้หลักวิชาการและมีความคุ้มค่า		จังหวัด/ เอกชน/.....
	๓. ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะเก่าให้ถูก หลักวิชาการ		แผ่นดิน/จังหวัด/ อปท./.....
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<p>ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสถานที่รองรับ การกำจัดขยะขั้นสุดท้าย</p> <p>ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี</p>		

โครงการที่ ๓.๓ การพัฒนารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนที่เหมาะสม และมีความคุ้มค่า

๑. ชื่อแผนงาน	การจัดการขยะ
๒. ชื่อโครงการ	การพัฒนารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนที่เหมาะสม และมีความคุ้มค่า
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ....๒. .... ๓. ....
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. ....๒. .... ๓. สถาบันการศึกษา ๔. ภาคเอกชน ๕. องค์กรพัฒนาเอกชน
๕. หน่วยงานติดตามประเมินผล	๑. ....๒. .... ๓. ....
๖. ความเป็นมาของโครงการ	<p>สภาพปัญหาขยะมูลฝอยของ.....มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นประมาณ ..... ตัน/วัน เป็นขยะในพื้นที่.....ตัน/วัน และนอกพื้นที่ ..... ตัน/วัน โดยสถานที่กำจัดขยะเดิมมีการจัดการขยะที่ยังไม่ถูกหลักวิชาการ ก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษทางอากาศจากการเผาขยะ การปนเปื้อนของน้ำชะขยะลงสู่แหล่งน้ำหรือน้ำบาดาล และกลิ่นเหม็นรบกวน เป็นต้น ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน อีกทั้งสามารถรองรับขยะได้อีกเพียง ..... ปี ดังนั้น จึงควรเตรียมการเพื่อรองรับการจัดการปัญหาขยะในอนาคต ตั้งแต่การศึกษารูปแบบการจัดการขยะที่ต้นทุน และศึกษาความเหมาะสมและออกแบบระบบการจัดการขยะมูลฝอยของพื้นที่</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ จึงได้ร่วมกันกับ หน่วยงานสนับสนุน และประชาชน จัดทำโครงการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อเตรียมรองรับปริมาณในช่องทางต่างๆ</p>
๗. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และสามารถรองรับการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ร้อยละของประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เห็นด้วยกับผลการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบระบบการจัดการขยะมูลฝอยของพื้นที่
๑๐. วิธีดำเนินการ	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษาความเหมาะสมและออกแบบระบบการจัดการขยะมูลฝอยของพื้นที่ (FS/DD) เพื่อเตรียมความพร้อมในการของบประมาณในช่องทางต่างๆ จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมต่อการจัดการขยะในพื้นที่ เช่น การจัดเก็บขยะ การคัดแยกขยะ และการกำจัดขยะ รวมถึงค่ากำจัดขยะที่จะเกิดขึ้น จัดหาสถานที่ที่เหมาะสมตามหลักวิชาการในการสร้างสถานที่กำจัดขยะ

-ตัวอย่าง-

๑๑. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ		
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
	๑. ศึกษาความเหมาะสมและออกแบบระบบการจัดการขยะมูลฝอยของพื้นที่ เพื่อของบประมาณในช่องทางต่างๆ			
	๒. จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับร่วมกัน			
	๓. จัดหาสถานที่ที่เหมาะสมตามหลักวิชาการในการสร้างสถานที่กำจัดขยะ			
	๔. เสนอขอรับงบประมาณในช่องทางต่างๆ			
๑๒. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ	
	๑. ศึกษาความเหมาะสมและออกแบบระบบการจัดการขยะมูลฝอยของพื้นที่ เพื่อของบประมาณในช่องทางต่างๆ		อปท.	
	๒. จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับร่วมกัน		อปท.	
	๓. จัดหาสถานที่ที่เหมาะสมตามหลักวิชาการในการสร้างสถานที่กำจัดขยะ		อปท.	
	๔. เสนอขอรับงบประมาณในช่องทางต่างๆ		แผ่นดิน/จังหวัด/ เอกชน/.....	
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<p>ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความพร้อมในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณระบบจัดการขยะมูลฝอย</p> <p>ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี</p>			

โครงการที่ ๓.๔ การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

๑. ชื่อแผนงาน	การจัดการขยะ
๒. ชื่อโครงการ	การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ....๒. .... ๓. ....
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. ....๒. .... ๓. สถาบันการศึกษา ๔. ภาคเอกชน ๕. องค์กรพัฒนาเอกชน
๕. หน่วยงานติดตามประเมินผล	๑. ....๒. .... ๓. ....
๖. ความเป็นมาของโครงการ	<p>สถานการณ์การบริโภคผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์มีปริมาณเพิ่มขึ้นจำนวนมาก และมีการเปลี่ยนอุปกรณ์ขึ้นใหม่อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดปัญหาการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยประชาชนส่วนใหญ่จะทิ้งขยะเหล่านี้ปะปนกับขยะทั่วไป หรือบางส่วนจะแยกขยะดังกล่าว และขายให้ผู้รับซื้อของเก่าซึ่งจะถูกส่งต่อไปยังร้านรับซื้อของเก่า โดยจะทำการคัดแยก เช่น การทุบ บด ตัด เผา ใช้สารเคมีละลาย เป็นต้น เพื่อเอาของมีค่าบางชนิดไปขายต่อ เช่น ทองแดง ตะกั่ว เงิน ทอง เป็นต้น แต่เป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกหลักวิชาการ ก่อให้เกิดสารพิษทั้งสารเคมี โลหะหนักแพร่กระจายไปในสิ่งแวดล้อมเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน นอกจากนี้ ยังพบการลักลอบนำขยะอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศและต่างพื้นที่เข้ามาในพื้นที่จำนวนมาก ดังนั้น จึงควรเตรียมการเพื่อรองรับการจัดการปัญหาในปัจจุบันและในอนาคตที่จะทวีความรุนแรงขึ้น</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ จึงได้ร่วมกับกับ หน่วยงานสนับสนุน และประชาชน จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นการจัดการวัสดุและทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าและมีการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด</p>
๗. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อให้มีการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ</p> <p>๒. เพื่อเป็นการจัดการวัสดุและทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าและมีการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด</p>
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ร้อยละของซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
๑๐. วิธีดำเนินการ	<p>๑. จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>๒. รณรงค์และจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>๓. ส่งเสริมและให้ความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับร้านรับซื้อของเก่าและชาเลนจ์ในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์</p>

-ตัวอย่าง-

๑๑. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม		พ.ศ. ที่ดำเนินการ		
			๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
	๑. จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์				
	๒. รณรงค์และจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์				
	๓. ส่งเสริมและให้ความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับร้านรับซื้อของเก่าและซาเล้งในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์				
๑๒. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ		
	๑. จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์		แผ่นดิน/จังหวัด/ เอกชน/.....		
	๒. รณรงค์และจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์		จังหวัด/อปท./.....		
	๓. ส่งเสริมและให้ความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับร้านรับซื้อของเก่าและซาเล้งในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์		จังหวัด/อปท./.....		
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<p>ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลดปัญหาการปนเปื้อนจากขยะอันตรายในสถานที่กำจัดขยะ</p> <p>ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี</p>				

ตัวอย่างที่ ๔ แผนงานการส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน

ขั้นตอนที่ ๑ นำแนวทางปฏิบัติของยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงานที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ มาจัดทำเป็นกรอบเพื่อการจัดทำแผนงาน/โครงการ

การจัดเตรียมแผนงานการส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน สำหรับจังหวัด..... โดยนำมาจาก แผนงานที่ ๓.๑.๑ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และแผนงานที่ ๓.๒.๑ การเกษตร

ให้ความรู้แก่ทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความตระหนักและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและค่านิยมการใช้ชีวิตประจำวันในการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนสินค้าดีหลากหลายสิ่งแวดล้อม และฉลากสินค้าเกษตรอินทรีย์

รณรงค์ ประชาสัมพันธ์การลดการใช้สารเคมีในภาคการเกษตร สนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมเงินทุนและกลไกทางการตลาด เพื่อจูงใจให้มีการทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น พัฒนามาตรฐานสินค้าการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาปุ๋ยอินทรีย์ที่เหมาะสมกับชนิดของดินและความต้องการสารอาหารของพืช พัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์หรือแนวทางการจัดเก็บภาษีสารเคมีที่เป็นอันตรายในภาคการเกษตร และสำรวจและประกาศแนวเขตพื้นที่เกษตรอินทรีย์

ขั้นตอนที่ ๒ จัดกลุ่มหรือประเภทของโครงการที่จะดำเนินการให้มีลักษณะเป็นกลุ่มหรือประเภทเดียวกัน เข้าด้วยกันในลักษณะองค์รวม

ต้นน้ำ การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร โดยการพัฒนาปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการเกษตรที่เหมาะสมกับชนิดของดินและพืช การเพิ่มและปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่เกษตรกรรม และการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชและสัตว์ในพื้นที่เกษตรกรรม

กลางน้ำ การพัฒนาบุคลากรภาคการเกษตร ด้วยการพัฒนาองค์ความรู้ และเทคนิคการถ่ายทอดองค์ความรู้ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เกษตรกรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการจัดทำพื้นที่ต้นแบบและวิธีปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการให้ความรู้เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและค่านิยมการใช้ชีวิตประจำวัน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักรู้

ปลายน้ำ การส่งเสริมสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยการพัฒนาสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน และพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการสร้างเครือข่ายเกษตรกรและตลาดรองรับสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ได้แสดงโครงการ/กิจกรรมภายใต้แผนงานการส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน ดังรูปที่ ๔-๔

er

รูปที่ ๔-๔ แผนงานการส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน

ขั้นตอนที่ ๓ สรุปสาระสำคัญของแผนงานการส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน

แผนงาน.....การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน.....

พื้นที่ดำเนินการ.....จังหวัด/กลุ่มจังหวัด.....

กลุ่มเป้าหมาย.....ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด.....

สรุปสาระสำคัญ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ	เงื่อนไขที่สำคัญ
<p>เป้าหมายรวม</p> <p>จังหวัด/กลุ่มจังหวัด.....</p> <p>มีจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) สำหรับพืชเพิ่มขึ้น มีพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น และเกษตรกรมีสารเคมีตกค้างในเลือดลดลง</p>	<p>- ร้อยละของจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) สำหรับพืชเพิ่มขึ้น</p> <p>- ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น</p> <p>- จำนวนเกษตรกรที่มีสารเคมีตกค้างในเลือดอยู่ในระดับไม่ปลอดภัยลดลง</p>	<p>- ข้อมูลทางสถิติ</p>	<p>นโยบายของประเทศและของจังหวัดให้ความสำคัญต่อเกษตรกรรมยั่งยืน</p>
<p>วัตถุประสงค์</p> <p>เพื่อให้มีการบริหารจัดการด้านเกษตรกรรมยั่งยืนอย่างเป็นองค์รวม</p>	<p>จำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช และพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น</p>	<p>- แผนงานเกษตรกรรมยั่งยืน</p> <p>- แบบสอบถาม</p>	
<p>ผลผลิต</p> <p>๑. มีทรัพยากรทางการเกษตรที่ดี</p> <p>๒. บุคลากรภาคการเกษตรได้รับการพัฒนา</p>	<p>๑. สภาพดินเหมาะสมต่อการทำการเกษตร ปริมาณน้ำเพียงพอ และความหลากหลายทางชีวภาพไม่ลดลง</p> <p>๒. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องเกษตรกรรมยั่งยืน และเกษตรสมัยใหม่</p>	<p>๑. แบบสอบถาม และรายงานการตรวจวัดทางวิทยาศาสตร์</p> <p>๒. แบบสอบถาม รายงานจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP และรายงานพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน</p>	

-ตัวอย่าง-

<p>๓. ประชาชนตระหนักรู้เรื่อง สิ่งแวดล้อมและ ความปลอดภัยทางอาหาร</p> <p>๔. เกษตรกร/ฟาร์มได้รับการ รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้น และเกษตรกรสามารถ ต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มจาก สินค้าเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมได้ รวมทั้งมี ช่องทางการจำหน่ายที่ หลากหลาย</p>	<p>๓. ประชาชนบริโภคสินค้า เกษตรที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น</p> <p>๔. จำนวนรายเกษตรกร/ ฟาร์มที่ได้รับการรับรอง มาตรฐานเกษตรที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม และ จำนวนตลาดรองรับ สินค้าเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น</p>	<p>๓. รายงานจำนวนผู้บริโภค และปริมาณการจำหน่าย สินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม</p> <p>๔. รายงานการขึ้นทะเบียน เกษตรกร/ฟาร์ม ที่ได้รับ การรับรองมาตรฐานเกษตร ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และรายงานจำนวนสถานที่ จำหน่ายสินค้าเกษตรที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม</p>								
โครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.			รวมงบ (หน่วย : ล้านบาท)	แหล่งงบประมาณ				ลักษณะ โครงการ	
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		งบแผ่นดิน	งบจังหวัด	งบ อบท.	งบอื่นๆ	ต่อเนื่อง	ใหม่
๑. การฟื้นฟูและอนุรักษ์ ทรัพยากรการเกษตร	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	
๒. การพัฒนาบุคลากร ภาคการเกษตร	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	
๓. การปรับเปลี่ยน พฤติกรรมให้เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	
๔. การส่งเสริมสินค้าเกษตร ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	

ขั้นตอนที่ ๔ จัดทำรายละเอียดของโครงการ หรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ

โครงการที่ ๔.๑ การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร

๑. ชื่อแผนงาน	การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด.....
๒. ชื่อโครงการ	การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. .... ๒. .... ๓. ....
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. .... ๒. .... ๓. สถาบันการศึกษา ๔. ภาคเอกชน ๕. องค์กรพัฒนาเอกชน
๕. หน่วยงานติดตาม ประเมินผล	๑. .... ๒. .... ๓. ....
๖. ความเป็นมาของโครงการ	<p>ในอดีตจังหวัด/กลุ่มจังหวัด.....มีสภาพแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะสมกับการทำการเกษตร ทั้งการทำนา ทำสวน ทำไร่ ปศุสัตว์ และประมง แต่เนื่องจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ได้มุ่งพัฒนาโดยอาศัยฐานทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัจจัยพื้นฐานในการผลิต เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขัน จึงมีการใช้สารเคมีเพื่อการเกษตรในปริมาณมาก ส่งผลกระทบทำให้ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นปัจจัยสนับสนุนการผลิตทางการเกษตรของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดทรุดทรอยห่อ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เช่น ดินเสื่อมโทรมไม่เหมาะสมกับการทำเกษตร น้ำไม่เพียงพอก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างภาคส่วนต่างๆ และสิ่งมีชีวิตและระบบนิเวศในพื้นที่เกษตรถูกรบกวน เป็นต้น</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก จึงได้ร่วมกับ หน่วยงานสนับสนุน จึงได้จัดทำโครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร เพื่อลดการใช้สารเคมี โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และเป็นประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศในพื้นที่เกษตรได้</p>
๗. ความสอดคล้องกับ นโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนากการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และยุทธศาสตร์การพัฒนากการเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัด.....มีทรัพยากรทางการเกษตรที่ดี เหมาะสมกับการทำการเกษตร
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	สภาพดินเหมาะสมต่อการทำการเกษตร ปริมาณน้ำเพียงพอ และความหลากหลายทางชีวภาพไม่ลดลง
๑๐. วิธีดำเนินการ	<p>๑. พัฒนาปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการเกษตรที่เหมาะสมกับชนิดของดินและพืช โดยการศึกษาชนิดและความอุดมสมบูรณ์ของดิน และความต้องการสารอาหารของพืชในพื้นที่ จากนั้นผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและวัสดุอินทรีย์อื่นๆ โดยเน้นให้สามารถปรับปรุงดินและมีสารอาหารที่ตรงกับความต้องการของพืช เพื่อเร่งการเจริญเติบโต รวมทั้งลดปริมาณปุ๋ยและต้นทุน</p> <p>๒. เพิ่มและปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่เกษตรกรรม โดยการสำรวจสถานที่ตั้งแหล่งน้ำชุมชน และจัดทำแผนที่แหล่งน้ำชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งจัดกิจกรรมพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่เกษตรกรรม โดยการสร้างแหล่งน้ำรูปแบบ</p>

-ตัวอย่าง-

	<p>ต่างๆ ทั้งในพื้นที่สาธารณะ เช่น ฝาย อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำ สระน้ำ ระบบส่งน้ำในไร่นา และปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นต้น และในพื้นที่ส่วนบุคคล เช่น การก่อสร้างแหล่งน้ำในพื้นที่ของเกษตรกร เป็นต้น</p> <p>๓. อนุรักษ์พันธุกรรมพืชและสัตว์ในพื้นที่เกษตรกรรม โดยการสำรวจและจัดทำบัญชีความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่น สำรวจและศึกษาความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศเกษตร รวบรวมองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการนำศัตรูธรรมชาติไปใช้ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เพื่อทดแทนการใช้สารเคมี รวมทั้งรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่เกษตรกรเพื่อให้เห็นความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ และจัดค่ายเยาวชนอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในท้องถิ่น</p>														
<p>๑๑. แผนการดำเนินงาน</p>	<p>กิจกรรม</p>		<p>พ.ศ. ที่ ดำเนินการ</p> <table border="1" data-bbox="1061 683 1361 987"> <tr> <td>๒๕๖๒</td> <td>๒๕๖๓</td> <td>๒๕๖๔</td> </tr> <tr> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> </tr> </table>	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔									
๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔													
<p>๑๒. แผนงบประมาณ</p>	<p>กิจกรรม</p>	<p>งบประมาณ (บาท)</p>	<p>แหล่งงบประมาณ</p>												
<p>๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ</p>	<p>ผู้ได้รับผลประโยชน์โดยตรง: เกษตรกรในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... มีทรัพยากรทางการเกษตรที่ดี เหมาะสมกับการทำการเกษตรมากขึ้น</p> <p>ผู้ได้รับผลประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น และผู้บริโภคสินค้าเกษตรของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... มีความปลอดภัยทางอาหารมากขึ้น</p>														

โครงการที่ ๔.๒ การพัฒนาบุคลากรภาคการเกษตร

๑. ชื่อแผนงาน	การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด.....
๒. ชื่อโครงการ	พัฒนาบุคลากรภาคการเกษตร
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ....๒. .... ๓. ....
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. ....๒. .... ๓. สถาบันการศึกษา ๔. ภาคเอกชน ๕. องค์กรพัฒนาเอกชน
๕. หน่วยงานติดตาม ประเมินผล	๑. ....๒. .... ๓. ....
๖. ความเป็นมาของโครงการ	<p>จากสภาพอนาคตของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๗๙ ที่กำหนดให้ภาคการเกษตรเป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคง ปลอดภัย และมีศักยภาพสูง บนพื้นฐานของการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ขณะที่ในปัจจุบันบุคลากรภาคการเกษตรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจอย่างเป็นองค์รวมในการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐยังขาดทักษะที่ดีในการสื่อสารกับภาคประชาชน ทำให้เกษตรกรที่ประสบปัญหาจากการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน อาจจะหันกลับไปใช้สารเคมีตามเดิม</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ ร่วมกับ หน่วยงานสนับสนุน จึงได้จัดทำโครงการการพัฒนาบุคลากรภาคการเกษตร เพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการการเกษตรแก่บุคลากรภาคการเกษตรของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... ทั้งในเรื่องแนวคิด เทคนิค วิธีการ และปัญหาอุปสรรคของการทำเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งเทคนิคการถ่ายทอดองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้นำชุมชนและเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล และเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนให้ประเทศก้าวไปสู่เป้าหมายตามที่ตั้งไว้</p>
๗. ความสอดคล้องกับ นโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนากการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และยุทธศาสตร์การพัฒนากการเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาบุคลากรภาคการเกษตรทั้งในด้านองค์ความรู้และเทคนิคการถ่ายทอดองค์ความรู้
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง เกษตรกรรมยั่งยืน และเกษตรสมัยใหม่
๑๐. วิธีดำเนินการ	<p>๑. พัฒนาองค์ความรู้ และเทคนิคการถ่ายทอดองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ โดยการจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ภาครัฐเรื่อง เกษตรกรรมยั่งยืน และเกษตรสมัยใหม่ รวมทั้งเทคนิคการเป็นวิทยากร/วิทยากรกระบวนการ</p> <p>๒. รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้แก่เกษตรกรเรื่อง เกษตรกรรมยั่งยืนและเกษตรสมัยใหม่ โดยการจัดฝึกอบรม เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และศึกษาดูงานเรื่อง แนวทางการดำเนินงานด้านเกษตรกรรมยั่งยืนอย่างเป็นองค์รวม และเกษตรสมัยใหม่ ให้แก่ผู้นำชุมชน และเกษตรกร รวมทั้งการสอดแทรกองค์ความรู้เรื่อง เกษตรกรรมยั่งยืน และเกษตรสมัยใหม่ไว้ในหลักสูตรท้องถิ่น</p>

-ตัวอย่าง-

	๓. จัดทำพื้นที่ต้นแบบและวิธีปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีจากปราชญ์ชุมชน ผู้สูงอายุ รวมทั้งเกษตรกรรุ่นใหม่ ในรูปแบบของการจัดทำศูนย์การเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือแปลงตัวอย่าง				
๑๑. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม		พ.ศ. ที่ ดำเนินการ		
			๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
	๑. พัฒนาองค์ความรู้ และเทคนิคการถ่ายทอดองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่				
	๒. รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้แก่เกษตรกร เรื่องเกษตรกรรมยั่งยืนและเกษตรสมัยใหม่				
	๓. จัดทำพื้นที่ต้นแบบและวิธีปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี				
๑๒. แผนงบประมาณ	กิจกรรม		งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ	
	๑. พัฒนาองค์ความรู้ และเทคนิคการถ่ายทอดองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่			จังหวัด/ อปท./.....	
	๒. รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้แก่เกษตรกร เรื่องเกษตรกรรมยั่งยืนและเกษตรสมัยใหม่			จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....	
	๓. จัดทำพื้นที่ต้นแบบและวิธีปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี			จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....	
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ได้รับผลประโยชน์โดยตรง: บุคลากรภาคการเกษตรของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... มีความรู้ความเข้าใจ และประสบความสำเร็จในการทำเกษตรกรรมยั่งยืนมากขึ้น ผู้ได้รับผลประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น และผู้บริโภคสินค้าเกษตรของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... มีความปลอดภัยทางอาหารมากขึ้น				

โครงการที่ ๔.๓ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑. ชื่อแผนงาน	การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด.....
๒. ชื่อโครงการ	การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ....๒. .... ๓. ....
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. ....๒. .... ๓. สถาบันการศึกษา ๔. ภาคเอกชน ๕. องค์กรพัฒนาเอกชน
๕. หน่วยงานติดตาม ประเมินผล	๑. ....๒. .... ๓. ....
๖. ความเป็นมาของโครงการ	<p>ทิศทางการพัฒนาประเทศในปัจจุบันได้วางรากฐานให้มีการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จนได้รับการบรรจุเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ซึ่งปัจจัยสู่ความสำเร็จมาจากภาคเอกชนและประชาชนในฐานะที่เป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค จะต้องมีความนิยมและพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การคำนึงถึงความปลอดภัยทางอาหาร การเลือกใช้สินค้าที่ติดฉลากสิ่งแวดล้อมหรือฉลากสินค้าเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น แต่สถานการณ์ปัจจุบันยังพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวเท่าที่ควร</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ.. ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... มีจิตสำนึกและความตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม และพร้อมเป็นส่วนหนึ่งในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเข้าสู่สังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p>
๗. ความสอดคล้องกับ นโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้ประชาชนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... มีพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ประชาชนบริโภคสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น (จำนวนผู้บริโภคและปริมาณการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น)
๑๐. วิธีดำเนินการ	<p>๑. ให้ความรู้เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและค่านิยมการใช้ชีวิตประจำวัน โดยจัดฝึกอบรมผู้นำชุมชนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... และจัดค่ายเยาวชนเพื่อสร้างจิตสำนึกและความตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>๒. สร้างจิตสำนึกและความตระหนักรู้ โดยการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมผ่านหลากหลายช่องทาง เช่น จัดทำโฆษณาในรายการวิทยุท้องถิ่น ติดป้ายประกาศบริเวณหน่วยงานราชการหรือบอร์ดประชาสัมพันธ์ของชุมชน และประกาศในเสียงตามสายของชุมชน เป็นต้น</p>

-ตัวอย่าง-

๑๑. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม		พ.ศ. ที่ ดำเนินการ		
			๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
	๑. ให้ความรู้เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและ ค่านิยมการใช้ชีวิตประจำวัน				
	๒. สร้างจิตสำนึกและความตระหนักรู้				
๑๒. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ		
	๑. ให้ความรู้เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมและค่านิยมการใช้ ชีวิตประจำวัน		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....		
	๒. สร้างจิตสำนึกและความตระหนักรู้		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....		
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<p>ผู้ได้รับผลประโยชน์โดยตรง: ประชาชนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... อยู่ในสังคมที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น</p> <p>ผู้ได้รับผลประโยชน์ทางอ้อม: ผู้ประกอบการสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ขายสินค้าและบริการได้มากขึ้น และ ประชาชนอยู่ใน สังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น</p>				

โครงการที่ ๔.๔ การส่งเสริมสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑. ชื่อแผนงาน	การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด.....
๒. ชื่อโครงการ	การส่งเสริมสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ....๒. .... ๓. ....
๔. หน่วยงานสนับสนุน	๑. ....๒. .... ๓. สถาบันการศึกษา ๔. ภาคเอกชน ๕. องค์กรพัฒนาเอกชน
๕. หน่วยงานติดตาม ประเมินผล	๑. ....๒. .... ๓. ....
๖. ความเป็นมาของโครงการ	<p>ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคทั้งภายในและภายนอกประเทศ คือคุณภาพของสินค้าที่มีมาตรฐาน มีความเชื่อมั่น และสามารถตรวจสอบได้ ความหลากหลายของสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งการมีช่องทางการตลาดที่หลากหลายและน่าเชื่อถือ ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภคมีความสะดวกและมั่นใจในการซื้อสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ขณะที่ในปัจจุบันผู้บริโภคยังคงมีความคลางแคลงใจในตัวสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีสาเหตุมาจากการตรวจพบการปนเปื้อนของสารเคมี การเกษตรในสินค้าเกษตรอินทรีย์ นอกจากนี้ ผู้ผลิตเองก็ยังไม่มีความตั้งใจในการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เนื่องจากราคาสินค้าตกต่ำและไม่แตกต่างจากราคาสินค้าเกษตรทั่วไป รวมทั้งตลาดสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมยังอยู่ในวงแคบ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ... ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้ร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ จัดทำโครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สินค้าได้รับการรับรองตามมาตรฐานที่น่าเชื่อถือ รวมทั้งเพื่อให้เกษตรกรสามารถต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มได้จากสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีช่องทางในการจำหน่ายสินค้าเหล่านั้นอย่างแพร่หลายเป็นธรรม</p>
๗. ความสอดคล้องกับ นโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
๘. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกร/ฟาร์มได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มจากสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓. เพื่อให้มีช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	จำนวนรายเกษตรกร/ฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และจำนวนตลาดรองรับสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น
๑๐. วิธีดำเนินการ	๑. เชิญชวนเกษตรกร/ฟาร์ม ให้พัฒนาสินค้าเพื่อให้ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยประชาสัมพันธ์เกณฑ์มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้แก่เกษตรกร/ฟาร์ม ในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... และ

-ตัวอย่าง-

	<p>แนวทางการพัฒนาสินค้าให้ได้รับการรับรองมาตรฐานฯ ผ่านการติดป้ายประกาศ การโฆษณาทางวิทยุชุมชน และการสอดแทรกเป็นวาระในการประชุมหมู่บ้าน</p> <p>๒. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การแปรรูปผลผลิต ทางการเกษตรการเปลี่ยนแปลงบรรจุภัณฑ์ และการเขียนคำอธิบายสรรพคุณของ สินค้า เป็นต้น</p> <p>๓. สร้างเครือข่ายเกษตรกรและตลาดรองรับสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการจัดทำบัญชีรายชื่อและเครือข่ายเกษตรกร/ฟาร์มที่ผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม และจัดให้มีการเสวนาแลกเปลี่ยนความรู้ การสร้างตลาดสีเขียวเพื่อ จำหน่ายสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ รวมทั้งการจัดงานเทศกาล สินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมปีละ ๑ ครั้ง</p>																				
<p>๑๑. แผนการดำเนินงาน</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="486 728 1037 828" rowspan="2">กิจกรรม</th> <th colspan="3" data-bbox="1045 728 1348 772">พ.ศ. ที่ ดำเนินการ</th> </tr> <tr> <th data-bbox="1045 772 1149 828">๒๕๖๒</th> <th data-bbox="1149 772 1252 828">๒๕๖๓</th> <th data-bbox="1252 772 1348 828">๒๕๖๔</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="486 828 1037 974">๑. เชิญชวนเกษตรกร/ฟาร์ม ให้พัฒนาสินค้าเพื่อให้ ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม</td> <td data-bbox="1045 828 1149 974"></td> <td data-bbox="1149 828 1252 974"></td> <td data-bbox="1252 828 1348 974"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="486 974 1037 1075">๒. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน</td> <td data-bbox="1045 974 1149 1075"></td> <td data-bbox="1149 974 1252 1075"></td> <td data-bbox="1252 974 1348 1075"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="486 1075 1037 1176">๓. สร้างเครือข่ายเกษตรกรและตลาดรองรับสินค้า เกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</td> <td data-bbox="1045 1075 1149 1176"></td> <td data-bbox="1149 1075 1252 1176"></td> <td data-bbox="1252 1075 1348 1176"></td> </tr> </tbody> </table>	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ ดำเนินการ			๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๑. เชิญชวนเกษตรกร/ฟาร์ม ให้พัฒนาสินค้าเพื่อให้ ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม				๒. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน				๓. สร้างเครือข่ายเกษตรกรและตลาดรองรับสินค้า เกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม				
กิจกรรม	พ.ศ. ที่ ดำเนินการ																				
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔																		
๑. เชิญชวนเกษตรกร/ฟาร์ม ให้พัฒนาสินค้าเพื่อให้ ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม																					
๒. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน																					
๓. สร้างเครือข่ายเกษตรกรและตลาดรองรับสินค้า เกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม																					
<p>๑๒. แผนงบประมาณ</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="486 1176 893 1232">กิจกรรม</th> <th data-bbox="901 1176 1125 1232">งบประมาณ (บาท)</th> <th data-bbox="1125 1176 1348 1232">แหล่งงบประมาณ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="486 1232 893 1422">๑. เชิญชวนเกษตรกร/ฟาร์ม ให้พัฒนา สินค้าเพื่อให้ได้รับการรับรอง มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม</td> <td data-bbox="901 1232 1125 1422"></td> <td data-bbox="1125 1232 1348 1422">จังหวัด/ อปท./.....</td> </tr> <tr> <td data-bbox="486 1422 893 1523">๒. พัฒนาขีดความสามารถในการ แข่งขัน</td> <td data-bbox="901 1422 1125 1523"></td> <td data-bbox="1125 1422 1348 1523">จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....</td> </tr> <tr> <td data-bbox="486 1523 893 1668">๓. สร้างเครือข่ายเกษตรกรและตลาด รองรับสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม</td> <td data-bbox="901 1523 1125 1668"></td> <td data-bbox="1125 1523 1348 1668">จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....</td> </tr> </tbody> </table>	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ	๑. เชิญชวนเกษตรกร/ฟาร์ม ให้พัฒนา สินค้าเพื่อให้ได้รับการรับรอง มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม		จังหวัด/ อปท./.....	๒. พัฒนาขีดความสามารถในการ แข่งขัน		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....	๓. สร้างเครือข่ายเกษตรกรและตลาด รองรับสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....								
กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ																			
๑. เชิญชวนเกษตรกร/ฟาร์ม ให้พัฒนา สินค้าเพื่อให้ได้รับการรับรอง มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม		จังหวัด/ อปท./.....																			
๒. พัฒนาขีดความสามารถในการ แข่งขัน		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....																			
๓. สร้างเครือข่ายเกษตรกรและตลาด รองรับสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม		จังหวัด/ อปท./ เอกชน/.....																			
<p>๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ</p>	<p>ผู้ได้รับผลประโยชน์โดยตรง: เกษตรกรในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... ได้รับความเชื่อมั่น จากผู้บริโภคมากขึ้น สามารถจำหน่ายผลผลิตเกษตรที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้มากขึ้น และประชาชนใน จังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... มีทางเลือกในการบริโภคมากขึ้น</p> <p>ผู้ได้รับผลประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... อยู่ใน สภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น และผู้บริโภคสินค้าเกษตรของ จังหวัด/กลุ่มจังหวัด..... มีความปลอดภัยทางอาหารมากขึ้น</p>																				

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (๒๕๕๘) “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวิเคราะห์และประเมินโครงการ”

สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ เว็บไซต์

<http://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom๑๔/๐๑-๐๒-๐๑.html>

สมภารจันทร์ ศีโลศรีไช. (๒๕๕๘) “การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ” สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม

๒๕๕๙ เว็บไซต์ http://drsomphan.blogspot.com/๒๐๑๑/๐๗/blog-post_๒๔.html

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๕๙) “แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔”

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๕๕) “คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อ

การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด”

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๕๐) “คู่มือการแปลงแผนจัดการคุณภาพ

สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ ไปสู่การปฏิบัติ”

Kokusai Kogyo, องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม. (๒๕๕๑) “การศึกษาพัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดของประเทศไทย”

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โทรศัพท์ ๐๒-๒๖๕-๖๕๐๐ ต่อ ๖๗๖๗ - ๗๒
โทรสาร ๐๒-๒๖๕๖๖๖, ๐๒๒๖๕๖๖๒
URL: <http://www.onep.go.th>
Facebook: www.facebook.com/EnviPolicy
Email: policy@onep.go.th